

BU POLİÇE İLE İSTEĞE BAĞLI OLARAK AYRICA TEMİNAT KAPSAMINA ALINABİLECEĞİ ÖNGÖRÜLEN RİZİKOLARDAN, POLİÇE ÜZERİNDE BELİRTİLMİŞ

OLANLAR, İLİŞİK TÜRK NİPPON SİGORTA İŞYERİ PAKET SİGORTA POLİÇESİ KİTAPÇIĞINDA YER ALAN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINCA

ONAYLANMIŞ EKLİ GENEL ŞARTLAR VE KLOZLAR İLE POLİÇEDE YAZILI LİMİT VE KOŞULLAR DAHİLİNDE TEMİNAT ALTINA ALINMIŞTIR.

YANGIN SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A- Sigortanın Kapsamı

A.1- Sigortanın Kapsamı

Bu sigorta ile yangının, yıldırımın, infilakın veya yangın ve infilak sonucu meydana gelen duman, buhar ve hararetin sigortalı mallarda doğrudan neden olacağı maddi zararlar, sigorta bedeline kadar temin olunmuştur.

A.2- Sigorta Bedelinin Kapsamı

2.1- Taşınmaz mallarda:

*1.1- Aksine sözleşme yoksa; binaların dışındaki bahçıvan evi, garaj, su deposu, kömürlük gibi eklentiler ile binaların içlerinde veya üzerlerinde bulunan her çeşit sabit tesisat, asansör ve yürüyen merdivenler, yıldırımlık, televizyon anteni gibi binayı tamamlayan şeyler sigorta bedelinin kapsamı içindedir.

*1.2- Temeller, bahçe ve çevre duvarları, istinat duvarları, rıhtımlar, teraslar, iskeleler, çeşmeler, bina dışındaki heykeller, sarnıç ve havuzlar gibi şeyler ancak poliçede belirtilmeleri kaydıyla sigorta bedelinin kapsamı içindedir.

2.2- Taşınır mallarda:

***2.1- Sigortalı yerlerde bulunan;**

a) Sigortalı şeyler nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplardan herhangi birinin içine giren,

b) Sigortalı şeylerin hepsi için tek bir sigorta bedeli öngörülmüş ise bu bedele ilişkin tanım içine giren, her şey, poliçede ayrıca belirtilmiş olsun olmasın, ikame veya yeni satın alma dolayısıyla sonradan girmiş bulursa dahi sigorta kapsamı içindedir.

*2.2- Aksine sözleşme yoksa, yalnız sigorta ettirene ve kendisiyle birlikte oturan aile bireyleri veya birlikte yaşadığı kişiler ve çalışanlarına ait şeyler sigorta kapsamı içindedir.

A.3- Ek Sözleşme İle Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Haller ve Kayıplar

3.1- Aşağıdaki haller dolayısıyla meydana gelen zararlar sigorta teminatının dışındadır. Ancak ek sözleşme ile bu genel şartlara ve ilişik klozlara göre bu teminat kapsamı içine alınabilirler:

*1.1- Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketleri

*1.2- Terör

*1.3- Deprem ve Yanardağ Püskürmesi

3.2- Yangın ve infilak sonucunda meydana gelmediği takdirde aşağıdaki haller dolayısıyla meydana gelen zararlar teminat kapsamı dışındadır. Ancak ek sözleşme ile bu genel şartlara ve ilişik klozlara göre teminat kapsamı içine alınabilirler:

*2.1- Kar ağırlığı

*2.2- Sel ve su baskını

*2.3- Yer kayması

*2.4- Fırtına

*2.5- Dahili su

*2.6- Duman

*2.7- Taşıt çarpması

***7.1- Kara Taşıtları

***7.2- Deniz Taşıtları

***7.3- Hava Taşıtları

*2.8- Kötü niyetli hareketler

3.3- Aşağıda sayılanlar teminat kapsamı dışındadır. Ancak, sigorta bedellerinin poliçede ayrıca belirtilmesi

kaydıyla ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilirler:

*3.1- Sanat veya antikacılık bakımından değeri olan; tablolar, resimler, kitaplar, gravürler, yazılar, heykeller, biblolar, koleksiyonlar, halılar ve benzerleri.

*3.2- Modeller, kalıplar, plan ve krokiler, ihtira beratları, belgeler, ticari defterler ve benzerleri.

*3.3- Nakit, hisse senedi ve tahvil, kıymetli kâğıtlar, her çeşit altın ve gümüş ve bunlardan mamul ziynet eşyası ve mücevherler ve sair kıymetli madenler ve mamulleri, kıymetli taş ve inciler ve benzerleri.

*3.4- Deniz ve hava taşıtları ile motorlu kara taşıtları ve bunların yükleri. (Hareket hali hariç)

*3.5- Emanet ve ariyet mallar.

*3.6- Enkaz kaldırma masrafları.

*3.7- Kira kaybı ve intifadan mahrumiyet.

*3.8- Yangın ve infilak mali sorumluluğu. (Yangın ve infilak mali sorumluluğu ek sözleşmeyle bu genel şartlara ve ilişik kloza göre teminat kapsamı içine alınabilir.)

*3.9- Sigorta sözleşmesiyle teminat altına alınan rizikoların gerçekleşmesi sonucunda doğrudan veya dolaylı olarak meydana gelen her türlü çevre kirliliği sebebiyle oluşabilecek bütün zararlar.

A.4- Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

4.1- Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (Savaş ilan edilmiş olsun olmasın), iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler nedeniyle meydana gelen bütün zararlar.

4.2- Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyo-aktivite bulaşmalarının ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün zararlar. (Bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsayacaktır.)

4.3- Kamu otoritesi tarafından sigortalı şeyler üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün zararlar.

4.4- Yangın çıkarmaksızın; sigortalı şeylerin kendi ayıplarından, mayalanmalarından, kavrulmalarından veya bünyelerinde meydana gelen bozulmalar ile kavrulmalar nedeniyle uğradıkları zararlar.

4.5- Yangın çıkarmaksızın; sigortalı şeylerin işlenmek için veya başka faydalı bir maksatla ateşe veya sıcaklığa tutulmasından, ocak veya bunun gibi ateş bulunan bir yere düşmesinden veya atılmasından veya elbise, çamaşır ve diğer eşya yanıklığı gibi alev almaksızın kavrulma veya yanmasından veya ısıtma, aydınlatma, ütüleme aletleri ile lamba, mum, sigara ve bunların benzerlerine temasından doğan zararlar.

4.6- Yangın çıkarmaksızın; elektrikle çalışan her türlü motor, elektrik veya elektronik alet, cihaz, tesisat ve kordonlarının elektrik cereyanına bağlı buldukları sırada bu cereyan yüzünden kısa devre, topraklama, voltaj iniş çıkışları ve bu yüzden ısınma ve endüksiyon cereyanı gibi nedenlerle uğrayacakları zararlar.

4.7- Alçak basınç sebebiyle kapların içeri doğru çökmesi, yırtılması ve sair şekilde deformasyonu, yıpranması ile santrifüj kuvvetler ve mekanik olaylar nedeniyle sigortalı cihaz ve motorlarda meydana gelen bütün zararlar.

A.5- Eksik Sigorta

Poliçede belirtilen sigorta bedeli, sigorta edilen menfaatin, hasara uğradığı andaki değerinden düşük olduğu takdirde, menfaatin bir kısmının zarara uğraması halinde sigortacı, aksine sözleşme bulunmadıkça sigorta bedelinin sigorta değerinde olan oranı neden ibaretse zararın o kadarından sorumludur.

Sigorta ettiren, sigorta sözleşmesini, yukarıdaki oran göz önüne alınmaksızın sigorta bedelini aşmayan zararın tamamının sigortacı tarafından ödeneceği şeklinde değiştirebilir. Sigorta ettiren sözleşmeyi bu şekilde değiştirdiğini, rizikonun gerçekleşmesinden önce, noter protestosu ile sigortacıya bildirdiği takdirde, bildirim gününden sonra gelen günden itibaren sözleşme hükümleri, kendiliğinden, sigortacının sigorta bedelini aşmayan zararın tamamından sorumlu olacağı şeklinde değiştirilmiş olur. Sigortalı tarifede belirtilen prim farkını esas primin ödenmesine ilişkin hükümler uyarınca öder.

A.6- Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli sigorta olunan menfaatin değerini aşarsa sigortanın bu değeri aşan kısmı geçersizdir.

Sigorta süresi içinde haberdar olan sigortacı bu durumu sigortalıya ihbar eder ve sigorta bedelini ve primin bu aşkın bedele ait kısmını indirir ve fazlasını sigortalıya iade eder.

A.7- Muafiyetler

Tesbit olunan bir miktara veya sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan hasarların veyahut hasarın belli bir yüzdesinin sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçede belirtilir.

A.8- Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyn saat 12.00'de başlar ve öğleyn saat 12.00'de sona erer.

B- Hasar ve Tazminat

B.1- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- *1.1- Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde sigortacıya bildirimde bulunmak
- *1.2- Sigortalı değilmişçesine gerekli kurtarma ve koruma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak.
- *1.3- Sigortacı veya yetkili kıldığı kimselerin, makul amaçlarla ve uygun şekillerde hasara uğrayan bina ve yerlere girmesine, bunları teslim almasına, elkoymasına, muhafaza altına almasına ve zararı azaltmaya yönelik girişimlerde bulunmasına izin vermek
- *1.4- Zorunlu haller dışında, hasar konusu yer veya şeylerde bir değişiklik yapmamak
- *1.5- Sigortacının isteği üzerine, rizikonun gerçekleşmesi nedenlerini ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarıyla delilleri saptamaya, rücu hakkının kullanılmasına yararlı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin sigortacıya vermek.
- *1.6- Zararın tahmini miktarını belirtir yazılı bir bildirim makul ve uygun bir süre içinde sigortacıya vermek
- *1.7- Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının saptanması için sigortacının veya yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı yer veya şeylerde ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere izin vermek.
- *1.8- Sigortalı yer veya şeyler üzerine başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek

B.2- Koruma Önlemleri ve Kurtarma

Sigorta ettiren işbu sözleşme ile temin olunan rizikoların gerçekleşmesinde zararı önlemeye, azaltmaya ve hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla yükümlüdür. Alınan önlemlerden doğan masraflar, bu önlemler faydasız kalmış olsa bile, sigortacı tarafından ödenir. Eksik sigorta varsa, sigortacı bu masrafları sigorta bedeliyle sigorta değeri arasındaki orana göre öder

Yangın söndürmede, durdurmada veya söndürmenin, durdurmanın veya kurtarmanın gerektirdiği yıkma ve boşaltmalarda, sigortacı; sigortalı şeylerin hasara uğramasından, kaybolmasından doğan zararları da karşılar.

B.3- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortacının Hakları ve Yükümlülükleri

Riziko gerçekleştiğinde, sigortacı veya yetkili kıldığı kimseler, sigorta edilmiş bina ve şeyleri muhafaza altına almak ve zararı azaltmak amacıyla makul ve uygun şekillerde, hasara uğrayan bina ve yerlere girebilir. Sigorta edilmiş bina veya şeylerin kendisine teslimini isteyebilir. Sigortacı bu şekilde hareket etmekle herhangi bir yükümlülük üstlenmiş olmaz ve bu poliçe şart ve hükümlerinden herhangi birine dayanmak yolundaki hakkından bir şey kaybetmez.

Sigorta edilmiş şeyler, hasarlı olsun olmasın, ne kısmen ne tamamen, onayı olmadıkça sigortacıya bırakılamayacağı gibi, bu madde hükümlerine göre sigortacının, sigorta edilmiş bina veya yerlere girmiş, sigortalı bina veya şeyleri teslim almış, bunlara el koymuş veya bunları muhafaza altına almış olması, sigorta ettirenin hasarlı şeyleri bırakma hakkındaki isteğini kabul ettiğine delil teşkil etmez.

Sigortacı hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren bir ay içerisinde gerekli incelemelerini tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tesbit edip sigortalıya bildirmek zorundadır.

B.4 -Hasarın Tesbiti

Bu sözleşme ile sigorta edilmiş şeylerde meydana gelen zararın miktarı taraflar arasında yapılacak anlaşmayla tesbit edilir.

Taraflar zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, zarar miktarının tayini için isterlerse, hakem-bilirkişilere gidilmesini kararlaştırabilirler ve bunu bir tutanakla tespit ederler. Bu takdirde zarar miktarı aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle saptanır ve sigortacıdan tazminat talep veya dava edilmesi halinde zarar miktarıyla ilgili hakem-bilirkişi kararı tazminatın saptanmasına esas teşkil eder. Şu kadar ki, tek hakem-bilirkişi seçilmiş ise atandığı tarihten itibaren, diğer halde ise üçüncü hakem-bilirkişinin seçilmesinden itibaren en geç üç ay içerisinde ve her halde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı ay içerisinde raporun tebliğ edilmemesi

halinde taraflar zarar miktarını her türlü delille ispat edebilirler.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümü için tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini seçer ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraf hakem-bilirkişileri ilk toplantı tarihinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden önce, bir üçüncü hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla saptarlar. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler içinde kalmak suretiyle, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte tek bir rapor halinde karar vermeye yetkilidir. Hakem-bilirkişi kararları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Taraflardan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren onbeş gün içinde hakem-bilirkişisini seçmez, yahut taraf hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişinin seçimi konusunda yedi gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişisi veya üçüncü hakem-bilirkişi, taraflardan birinin isteği üzerine hasar yerindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından uzman kişiler arasından seçilir.

Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişinin (bu kişi ister taraf hakem-bilirkişiler ister yetkili mahkeme tarafından seçilecek olsun) sigortacının veya sigortadan faydalanan kimsenin ikamet ettiği veya rizikonun gerçekleştiği yer dışından seçilmesini isteme hakkına sahip olup bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

Hakem-bilirkişilere, uzmanlıklarının yeterli olmadığı nedeniyle itiraz olunabilir. Hakem-bilirkişinin kimliğinin öğrenilmesinden sonra yedi gün içerisinde kullanılmayan itiraz hakkı düşer.

Hakem-bilirkişi ölür, görevden çekilir veya reddedilir ise, yerine aynı usule göre yenisi seçilir ve göreve kaldığı yerden devam olunur.

Sigorta ettirenin ölümü, seçilmiş bulunan hakem-bilirkişisinin görevini sona erdirmez.

Hakem-bilirkişiler, zarar miktarının saptanması konusunda gerekli görecekları deliller ile sigortalı şeylerin rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki değerini saptamaya yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar yerinde incelemede bulunabilirler.

Hakem-bilirkişilerin veya üçüncü hakem-bilirkişinin zarar miktarı konusunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar.

Hakem-bilirkişi kararlarına ancak, tespit edilen zarar miktarının gerçek durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali kararın tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içerisinde rizikonun gerçekleştiği yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Tek hakem-bilirkişinin veya üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

Zarar miktarının saptanması, bu sözleşmede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartları ve bunların ileri sürülmesini etkilemez.

B.5- Tazmin Kıymetlerinin Hesabı

5.1- Sigorta tazminatının hesabında sigortalı şeylerin rizikonun gerçekleşmesi anındaki tazmin kıymetleri esas tutulur. Sigorta tazmin değeri aşağıda yazılı şekilde hesaplanır.

*1.1- Ticari emtiada, rizikonun gerçekleşmesinden bir önceki iş günü piyasa alım fiyatı esas tutulur.

*1.2- Fabrika ve imalathanelerde imal halinde bulunan maddelerde rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa fiyatına göre hammadde ve malzemenin satın alınması için ödenecek bedellere o güne kadar yapılan imal masrafları ve genel giderlerden gereken payın eklenmesi suretiyle bulunur. Ancak bu suretle saptanan tazmin kıymeti, hiçbir zaman bu maddelerin mamullerinin rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa alım fiyatını geçemez.

Ham ve mamul maddeler, fabrika ve imalathanelerin ister içinde veya eklentisinde, ister diğer herhangi bir yerinde bulunsun bu madde hükümleri bakımından ticari emtiadan sayılır.

*1.3- Her türlü sanayi tesisatı ve makineler, alet-edevat ve demirbaşlarda, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak bu bedelden, eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri düşüleceği gibi yenilerinin randıman ve nitelik farkları varsa, bu farklar da dikkate alınır.

*1.4- Her türlü ev eşyası ve kişisel eşyada, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak bu bedelden, eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri indirilir.

*1.5- Binalarda, rizikonun gerçekleştiği yer ve tarihte piyasa rayiçlerine göre bulunan yeni inşa bedeli esas tutulur. Ancak bu bedelden, eskime, yıpranma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri indirilir. Bina yeniden inşa edilmeyecekse, tazmin kıymeti, binanın rizikonun gerçekleşmesinden bir gün önceki alım-satım değerinden arsa kıymeti düşülmek suretiyle bulunur.

5.2- Mutabakatlı Değer

Sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında veya sigorta süresi içinde; sigorta konusu bina, sabit tesisat, makineler, demirbaşlar veya ev eşyasının değeri sigorta ettiren ve sigortacının oybirliği ile seçtikleri bilirkişiler tarafından saptanır ve taraflarca kabul olunursa, rizikonun gerçekleşmesi ve tazminatın hesabında bu değere taraflarca itiraz olunamaz.

Mutabakatlı değer esasıyla yapılacak sözleşmeler için saptanacak değer listesi en çok bir yıllık sigorta süresi için geçerlidir.

Bilirkişi masrafı, sözleşmeyi mutabakatlı değer esasıyla isteyen tarafa aittir.

Ticari emtia üzerine mutabakatlı değer esasıyla sözleşme yapılamaz.

B.6- Tazminatın Ödenmesi

6.1- Sigortacının sorumluluğu; sigortalı şeylerin hepsi için tek bir sigorta bedeli öngörölmüş ise bu bedelle, sigortalı şeyler nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplarla ilgili bedellerle sınırlıdır.

6.2- Sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği andaki sigorta değerinden eksik olduğu takdirde, aksine sözleşme olmadıkça, tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

6.3- Sigortalı şeyler üzerinde birden çok sigorta varsa tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre saptanmasından sonra sigortacı payına düşen kısmı öder.

Sigorta sözleşmeleri arasında özel nitelik ve yükümlölük koşulları karşılıklı olarak dikkate alınır.

6.4- Rizikonun gerçekleşmesi anında sigortalı şeyler hem yangın hem de nakliyat poliçesi kapsamında teminat altına alınmış ise, yangın sigortacısının yükümlölüğü nakliyat sigortacısının yükümlölüğünden sonra başlar.

B.7- Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde yükümlölüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

Sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesine kasden sebebiyet verir veya zarar miktarını kasden arttırıcı eylemlerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

B.8- Hasar ve Tazminatın Sonuçları

8.1- Sigortacı kesinleşmiş olan tazminat miktarını en geç bir ay içerisinde sigortalıya ödemek zorundadır.

8.2- Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Sigorta ettiren, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorunludur.

8.3- Sigorta edilmiş rizikonun gerçekleşmesi ile tam ziya meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin madde veya gruplara ayrılmış olması hallerinde de aynı yöntem uygulanır.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, sigorta ettirenin istediği tarihten itibaren gün esasıyla prim alınmak suretiyle sigorta bedeli yükseltilebilir.

8.4- Kısmi hasarlarda, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasıyla üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

C- Çeşitli Hükümler

C.1.Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat

durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

C.2 -Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

2.1- Sigortacı, bu sözleşmeyi, sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak yapmıştır.

2.2- Sigorta ettirenin beyanı gerçeğe aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

Sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini sekiz gün içinde bildirdiği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Cayma veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren kimsenin kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

2.3- Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı durumlarda riziko; sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği ve feshedebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşirse, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

2.4- Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3- Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sözleşmenin yapılmasından sonra sigortalı şeylerin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilen yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan sigorta ettiren tarafından değiştirildiği takdirde, sigorta ettiren sekiz gün içinde durumu sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Durumun Sigortacı Tarafından Öğrenilmesinden Sonra:

3.1- Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise; Sigortacı, sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini sekiz gün içinde bildirdiği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı şeylerin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde bildirilen yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

3.2- Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektiren hallerden ise:

Sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

3.3- Sigortacının sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde:

a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,

b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,

c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4- Birden Çok Sigorta

Sigortalı şeyler üzerine sigorta ettiren başka sigortacılarla aynı rizikolara karşı ve aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa bunu önceki sigortacılara derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı, durumu öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde sözleşmeyi feshedebilir. Süresinde kullanılmayan

fesih hakkı düşer.

C.5- Menfaat Sahibinin Değişmesi

Sözleşme süresi içinde; menfaat sahibinin değişmesi halinde sigortanın hükmü devam eder ve sigorta ettirenin sözleşmeden doğan hak ve borçları yeni hak sahibine geçer.

Değişiklik halinde, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi durumu onbeş gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahibi de sigortanın varlığını öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde sözleşmeyi feshedebilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Sigortalı şeylerin sahibinin değişmesi anında ödenmesi gerekli prim borçlarından, sigorta ettiren ile fesih hakkının kullanılmayan yeni hak sahibi birlikte sorumludur.

Sigorta ettirenin ölümü halinde, sözleşmeden doğan bütün hak ve borçlar yeni hak sahibine geçer.

C.6- Sigorta Yeri ve Değişmesi Hali

Sigorta teminatı, sigorta sözleşmesinde belirtilen yer veya yerler için geçerlidir.

Sigortalı şeylerin bulunduğu yerin değiştirilmesi halinde madde C.3 hükümleri uygulanır.

Ev eşyası sigortalarında, konut değişikliği halinde, aynı ilde bulunmak veya aynı yapı grubuna dahil olmak kaydıyla, taşınma sırasındaki yangın, infilak ve yıldırım rizikolarıyla birlikte, teminat yeni konutta devam eder.

C. 7- Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığında elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

C.8- Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler sigorta ettirene ve sigortalıya ait olarak öğreneceği ticari veya mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.9- Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgâhının veya rizikonun gerçekleştiği yerde, sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgâhının bulunduğu yerde ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.10- Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.11- Özel Şartlar

Bu genel şartlara sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.

HIRSIZLIK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A - Sigortanın Kapsamı

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta ile poliçede belirlenen sigortalı yerde hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsün;

1.1. Kırma, delme, yıkma, devirme ve zorlamayla girilerek,

1.2. Araç, gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanma veya aşma suretiyle girilerek,

1.3. Kaybolan, çalınan veya haksız yere elde edilen asıl anahtarlar veya anahtar uydurarak veya başka aletler veya şifre yardımıyla kilit açma suretiyle girilerek,

1.4. Sigortalı yerlere gizlice girip saklanarak veya kapanarak,

1.5. Öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanma veya tehditle, yapılması halinde sigortalı kıymetlerde doğrudan meydana gelen maddi kayıp ve zararlar, teminat altına alınmıştır.

Teminat poliçede belirtilmek şartıyla yukarıda sıralanan riziko gruplarından sadece biri veya birkaçı için de verilebilir.

A.2. Sigorta Bedelinin Kapsamı

Sigortalıya ve kendisiyle birlikte sürekli oturanlara ve çalışanlarına ait sigortalı kıymetler sigorta kapsamı içindedir.

Sigortalı yerlerde bulunan sigorta konusu kıymetler;

a) Nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplardan herhangi birinin içine giren,

b) Tek bir sigorta bedelinde belirtilmiş ise bu bedele ilişkin tanımın içine giren,

her şey poliçede ayrıca belirtilmiş olsun olmasın sonradan edinilmiş olsa dahi sigorta teminatı kapsamı içindedir.

Hırsızlık eylemini gerçekleştirmek amacıyla sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlere girilmesi veya bu yerlerin açılması esnasında verilecek tahribat da sigorta teminatı kapsamındadır.

Sigorta sözleşmesine, teminat altına alınacak kıymetlerin muhafazası için özel hükümler konabilir. Bu takdirde sigortacı, sözkonusu kıymetlerin sigorta sözleşmesinde öngörülen şekillerde saklanmadığını ispat etmedikçe tazminat ödemekten kaçınmaz.

A.3. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Kıymetler

Aşağıda sayılanlar teminat kapsamı dışındadır. Ancak sigorta bedellerinin poliçede ayrıca belirtilmesi kaydıyla ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilirler:

3.1. Kürk ve ipek halı ile sanat veya antika değeri olan tablo, koleksiyon, heykel, biblo, resim, kitap, gravür, yazı, halı ve benzerleri,

3.2. Model, kalıp, plan ve kroki, ihtira beratı, ticari defter ve benzerleri,

3.3. Sigorta sözleşmesine konu olan yerler dahilinde bulunan kara, deniz ve hava araçları ile bunların yükleri,

3.4. İşyeri ile bağlantısı olmayan vitrinlerde sergilenen mallar,

3.5. Nakit, hisse senedi, tahvil ve kıymetli kâğıt ile altın, gümüş ve sair kıymetli maden ile bunlardan mamul eşya, mücevher, değerli taş, inci ve benzerleri,

3.6. Sigortalıya, kendisiyle birlikte oturanlara ve çalışanlarına ait olmayıp da sigorta sözleşmesinde gösterilen yerde bulunan mallar,

3.7. Konutlarda bulunan ve sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin aşağıda belirtilen oranları aşan kısımları,

a) Sanat veya antika değeri olan tablo, koleksiyon, heykel, biblo, resim, kitap, gravür, yazı, halı ve benzerlerinin sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin %5'ini aşan kısmı,

b) Altın, gümüş ve sair kıymetli maden ile bunlardan mamül eşya, mücevher, değerli taş, inci ve benzerlerinin sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin %5'ini aşan kısmı,

c) Aksam ve teferruatları da dahil olmak üzere bilgisayar, video, video çekicisi, telsiz, televizyon, radyo, pikap, teyp, müzik seti, fotoğraf makinesi, film makinesi (gösterme veya çekme), dürbün ve mikroskopların sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin % 10'unu aşan kısmı,

d) Kürk ve ipek halıların sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin % 10'unu aşan kısmı.

Sigorta sözleşmesine, yukarıdaki fıkraya göre teminat altına alınacak eşyaların muhafazası için özel hükümler konabilir. Bu takdirde sigortacı, sözkonusu eşyaların sigorta sözleşmesinde öngörülen şekillerde saklanmadığını ispat etmedikçe tazminat ödemekten kaçınmaz.

A.4. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Haller

Aşağıdaki hallerden herhangi birinin varlığını fırsat bilerek yapılan hırsızlık, yağma ve suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar sigorta teminatının dışında olup ancak ek sözleşme yapılarak teminat kapsamı içine alınabilirler:

4.1. Sigorta sözleşmesinde gösterilen yerlerin içinde araüksüz 30 günden fazla kimse bulunmaması,

4.2. Poliçede gösterilen yerlerde bulunan kıymetlerin, bu yerlerden taşınması ve bu yerlerin dışındaki adreslerde tutulması,

4.3. Grev, lokavt, kargaşalık ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketler,

4.4. Yangın, yıldırım, infilak, deprem, yanardağ püskürmesi, seylap, fırtına, yer kayması, kar ağırlığı,

4.5. Sigortalının hizmetinde bulunan kimselerce yapılan hırsızlık ve tahribat,

4.6. Kıyafet değiştirerek veya selahiyetli olmaksızın sıfat takınarak yapılan hırsızlıklar,

4.7. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar

A.5. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

5.1. Savaş, istila, düşman hareketleri, iç savaş, ihtilal, ayaklanma ve askeri hareketlerden yararlanılarak yapılan hırsızlık, yağma ve bu suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar,

5.2. Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyon veya radyo-aktif bulaşma ya da bunların gerektirdiği

askeri ve inzibati tedbirlerden yararlanılarak yapılan, hırsızlık, yağma ve tahribat (Bu bentte geçen yanma deyiimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsayacaktır).

5.3. Kamu otoritesi tarafından sigortalı şeyler üzerinde yapılacak tasarruflardan yararlanılarak yapılan hırsızlık, yağma veya bu suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar,

5.4. Sigortalıyla birlikte yaşayan veya birlikte oturan kimseler tarafından yapılan hırsızlık ve tahribat,

5.5. Hırsızların neden olacağı yangın, infilak ve dahili su zararları,

5.6. Envanter açıkları.

A.6. Eksik Sigorta

Aksi kararlaştırılmadıkça, poliçede belirtilen sigorta bedeli sigorta edilen menfaatin hasara uğradığı andaki değerinden düşük olduğu takdirde, tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, sigorta sözleşmesini yukarıdaki oran gözönüne alınmaksızın sigorta bedelini aşmayan zararın tamamının sigortacı tarafından ödeneceği şeklinde değiştirebilir. Sigortalı veya sigorta ettiren sözleşmeyi bu şekilde değiştirdiğini, rizikonun gerçekleşmesinden önce, noter protestosu ile sigortacıya bildirdiği takdirde, bildirim gününden sonra gelen günden itibaren sözleşme hükümleri, kendiliğinden sigortacının sigorta bedelini aşmayan zararın tamamından sorumlu olacağı şeklinde değiştirilmiş olur. Sigortalı prim farkını esas primin ödenmesine ilişkin hükümler uyarınca öder.

A.7. Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli veya sigortacının zarar dolayısıyla ödemeyi kararlaştırdığı miktar, sigorta olunan menfaatin değerini aşarsa sigortanın bu değeri aşan kısmı geçersizdir.

Sigorta süresi içinde haberdar olan sigortacı bu durumu sigortalıya ihbar eder ve sigorta bedelini ve primin bu aşkın bedele ait kısmını indirir ve fazlasını sigortalıya iade eder.

A.8. Muafiyet

Sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan hasarların veya hasarın belli bir yüzdesinin ve/veya miktarının sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçede belirtilir.

A.9. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan tarihlerde aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B -Hasar ve Tazminat

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

1.1. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren beş iş günü içinde sigortacıya bildirimde bulunmak.

1.2. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiğinde, durumu derhal yetkili makamlara bildirmek ve çalınanlar arasında kıymetli evrak varsa dolaşımını ve ödenmesini önlemek için ilgili yerlere derhal başvuruda bulunmak,

1.3. Sigortalı değilmişçesine gerekli koruma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,

1.4. Zorunlu haller dışında, rizikonun gerçekleştiği yer veya kıymetlerde bir değişiklik yapmamak,

1.5. Sigortacının isteği üzerine rizikonun gerçekleşmesi nedenlerini ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarı ile delilleri saptamaya ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı, sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin sigortacıya vermek,

1.6. Zararın tahmini miktarını belirten, yazılı bir bildirim makul ve uygun bir süre içinde sigortacıya vermek,

1.7. Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının saptanması için sigortacının veya yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlerde, sigortalı kıymetlerde ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere izin vermek,

1.8. Sigorta konusu ile ilgili başka sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

B.2. Koruma Önlemleri

Sigortalı veya sigorta ettiren, sigorta poliçesiyle temin olunan rizikoların gerçekleşmesinde zararı önlemeye, azaltmaya ve hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla yükümlüdür. Alınan önlemlere ilişkin giderler, bu önlemler faydasız kalmış olsa bile, sigortacı tarafından ödenir. Eksik sigorta varsa, sigortacı bu giderleri sigorta bedeliyle sigorta değeri arasındaki orana göre öder.

B.3. Zararın Tespiti

Sigortalı kıymetlerin çalınması ya da hırsızlığa teşebbüs edilmesi sonucunda sigortalı kıymetlerde ve bulunduğu yerde meydana gelen zararın miktarı taraflar arasında yapılacak anlaşmayla tespit edilir.

Taraflar zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, zarar miktarının tayini, hakem-bilirkişilerce aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle saptanır ve sigortacıdan tazminat talep edilmesi veya sigortacının dava edilmesi halinde zarar miktarıyla ilgili hakem-bilirkişi raporu tazminatın saptanmasına esas teşkil eder. Şu kadar ki, tek hakem-bilirkişi seçilmiş ise atandığı tarihten itibaren, diğer hallerde ise üçüncü hakem-bilirkişinin seçilmesinden itibaren en geç üç ay içerisinde ve her halükarda rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı ay içerisinde raporun tebliğ edilmemesi halinde taraflar zarar miktarını her türlü delille ispat edebilirler.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümü için tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini seçer ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraflarca seçilen hakem-bilirkişiler ilk toplantı tarihinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden önce, bir üçüncü hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla saptarlar. Üçüncü hakem-bilirkişi ancak taraflarca seçilen hakem-bilirkişilerin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler içinde kalmak suretiyle, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte tek bir rapor halinde karar vermeye yetkilidir. Hakem-bilirkişi raporu taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Taraflardan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem-bilirkişisini seçmez yahut taraflarca seçilen hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişinin seçimi konusunda yedi gün içinde anlaşamazlarsa, üçüncü hakem-bilirkişi taraflardan birinin isteği üzerine hasar yerindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından uzman kişiler arasından seçilir.

Hakem-bilirkişilere, uzmanlıklarının yeterli olmadığı nedeniyle itiraz olunabilir. Hakem-bilirkişinin kimliğinin öğrenilmesinden sonra yedi gün içerisinde kullanılmayan itiraz hakkı düşer.

Hakem-bilirkişi ölür, görevden çekilir veya reddedilir ise, yerine aynı usule göre yenisi seçilir ve göreve kaldığı yerden devam olunur.

Hakem-bilirkişiler, zarar miktarının saptanması konusunda gerekli göreceklere deliller ile sigortalı şeylerin rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki değerini saptamaya yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar yerinde incelemede bulunabilirler.

Hakem-bilirkişilerin veya üçüncü hakem-bilirkişinin zarar miktarı konusunda verecekleri karar kesindir, tarafları bağlar.

Hakem-bilirkişi kararlarına ancak tespit edilen zarar miktarının, gerçek durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali, kararın tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde rizikonun gerçekleştiği yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

Taraflar kendi seçtikleri hakem-bilirkişilerin ücret ve masraflarını öderler. Tek hakem-bilirkişinin veya üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

Zarar miktarının saptanması bu sözleşmede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartları ve bunların ileri sürülmesini etkilemez.

B.4. Tazminatın Hesabı

Sigorta tazminatının hesabında sigortalı kıymetlerin rizikonun gerçekleşmesi, anındaki tazmin değeri esas tutulur. Sigorta tazmin değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Ticari emtiada, rizikonun gerçekleşmesinden bir önceki iş günü piyasa alım fiyatı esas tutulur.

Fabrika ve imalathanelerde imal halinde bulunan maddelerde, rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa fiyatına göre hammadde ve malzemenin satın alınması için ödenecek bedellere o güne kadar yapılan imal masrafları ve genel giderlerden gereken payın eklenmesi suretiyle hesaplanır. Ancak bu suretle saptanan tazmin değeri, hiçbir zaman bu maddelerin mamüllerinin rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa alım fiyatını geçemez.

Ham ve mamul maddeler, fabrika ve imalathanelerin ister içinde veya eklentisinde, ister diğer herhangi bir yerinde bulunsun bu madde hükümleri bakımından ticari emtiadan sayılır.

Her türlü makine ve tesisat, alet-edevat ve demirbaşlarda, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak, bu bedelden eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri düşüleceği gibi yenilerinin randıman ve nitelik farkları varsa bu farklar da dikkate alınır.

Her türlü ev eşyası ve kişisel eşyada, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak bu bedelden, eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri indirilir.

Sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında veya sigorta süresi içinde; sigorta konusu kıymetin tazmin değeri sigorta ettiren ve sigortacının mutabakatıyla seçtikleri bilirkişiler tarafından saptanır ve taraflarca kabul olunursa bu değere taraflarca itiraz olunamaz.

Mutabakatlı değer esasıyla yapılacak sözleşmeler için saptanacak değer listesi en çok bir yıllık sigorta süresi için geçerlidir.

Bilirkişi masrafı, sözleşmeyi mutabakatlı değer esasıyla isteyen tarafa aittir. Ticari emtia üzerine mutabakatlı değer esasıyla sözleşme yapılamaz.

Kıymetli evrakın değeri, hırsızlık gününden bir evvelki günün borsa, yoksa piyasa veya rayiç fiyatına göre tesbit edilir.

Kıymetli evrakın iptal veya başka bir suretle yerlerine ikamesi mümkün olduğu takdirde, tazmin edilecek bedel ikame masraflarıdır. Paralarda, paranın nominal değeridir.

Sigortacının sorumluluğu; sigortalı şeylerin hepsi için tek bir bedel öngörölmüş ise bu bedelle, sigortalı şeyler nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplarla ilgili bedellerle sınırlıdır.

B.5. Tazminatın Ödenmesi

Sigortalı kıymetler birden çok kez sigorta edilmişse, tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre saptanmasından sonra sigortacı payına düşen kısmı öder.

Sigortacı belirlenen tazminatı, rizikonun gerçekleştiğini belirleyen bilgi ve belgelerin kendisine ulaşmasından itibaren en geç 30 gün içerisinde sigortalıya ödemek zorundadır.

Sigortacı, parayı ve kıymetli evrakı aynen ikame suretiyle de tazmin edebilir.

Ancak, hisse senedi ve tahvillerle diğer kıymetli evrakta ikame masrafları söz konusu ise sigortalı ikame işlerini takip ederek bu işlemin en kısa zamanda yapılmasını sağlar. Aksi takdirde doğacak zarardan sigortalı sorumlu olacaktır.

Sigortalı veya sigorta ettiren hakkında soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir. Çalınmış olan şeyler kısmen veya tamamen bulunmuş ise, sigorta ettiren veya sigortalı durumu derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Bulunma, tazminatın ödenmesinden önce olmuşsa, sigorta ettiren bunları geri almak zorundadır.

Bulunma tazminatın ödenmesinden sonra olmuşsa, sigortalı bulunan şeyin değerini ödeyerek ya geri alır ya da bulunan şeylerin mülkiyetini sigortacıya devreder.

Geri alınma durumunda, bulunan şeylerde çalınma dolayısıyla bir kıymet eksilmesi meydana gelmiş ise, sigortacı bu zararı ödemek zorundadır.

B.6. Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halindeki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu şekilde artan kısım indirilir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesine kasden sebebiyet verir veya zarar miktarını kasden artırıcı eylemlerde bulunursa, bu poliçeden doğan talep hakları düşer.

B.7. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı veya sigorta ettiren, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeğe zorludur.

Sigorta edilmiş rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir. Sigorta bedelinin madde veya gruplara ayrılmış olması hallerinde de aynı yöntem uygulanır.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, sigorta ettirenin istediği tarihten itibaren gün esası ile prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktarına yükseltilebilir.

Kısmi hasarlarda, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir. Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

C- Çeşitli Hükümler

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde de ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının sorumluluğunun başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk onbeş gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim, gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

C.2. Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

Sigorta sözleşmesi, sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanılarak akdedilmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı gerçeğe aykırı veya eksik olması dolayısıyla, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde sigortacı, durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Cayma veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigortalı veya sigorta ettirenin kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı, riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir, tazminatı ödemez ve prime hak kazanır.

Sigortalı veya sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı durumlarda rizikonun, sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği ve feshedebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşmesi halinde, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sigorta ettiren, sigortacının izni olmadan sözleşmenin yapılmasından sonra sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerde ya da kullanım tarzında, teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilene nazaran değişiklik yaptığı takdirde, bu durumu sigortacıya sekiz gün içinde bildirmekle yükümlüdür.

Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise, sigortacı sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder yahut prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlerin veya kullanma şeklinin, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilene nazaran değiştirildiğini öğrenen sigortacı, sigorta sözleşmesinin yürürlükte kalmaya devam etmesine razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim ödenmesini gerektirir hallerden ise sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

Sigortacının sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde:

- a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,
- b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde,

riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4. Birden Çok Sigorta

Sigortalanmış şeyler üzerine sigorta ettiren başka sigortacılarla aynı rizikolara karşı ve aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa, bunu tüm sigortacılarla derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir. Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

C.5. Menfaat Sahibinin veya Zilyedlik Durumunun Değişmesi

Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin veya zilyedlik durumunun değişmesi halinde (ölüm hali hariç) sigorta sözleşmesi münfesi olur.

Ölüm halinde ise, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi durumu 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Sigortalı kıymetlerin maliğinin değişmesi anında ödenmesi gerekli prim borçlarından, sigorta ettiren ile fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi müteselsilen sorumludur.

Sigortalı kıymetlerin şeylerin sahibinin ölümüyle, varsa ödenecek prim borcundan kanuni varisleri sorumludur veya iade edilecek primi alma hakkı sigortalının kanuni varislerine aittir.

C.6. Sigortalı Yerde Değişiklik

Sigortalı kıymetlerin kısmen veya tamamen yeri değiştiiğinde C.3. maddesi hükümleri uygulanır.

C.7. İhbarlar

Sigortalının veya sigorta ettirenin bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigortalının veya sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığında elden verilen mektup, telgraf, teleks veya faks ile yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12:00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat, 12:00'de hüküm ifade eder.

C.8. Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya veya sigorta ettirene ait olarak öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

C.9. Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgâhının bulunduğu veya rizikonun gerçekleştiği yerdeki, sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgâhının bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemeleridir.

C.10. Zamanaşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zamanaşımına uğrar.

C.11. Özel Şartlar

Sözleşmeye bu genel şartlara aykırı olmamak kaydıyla özel şartlar konulabilir.

CAM KIRILMASINA KARŞI SİGORTA GENEL ŞARTLARI

Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı bu poliçede gösterilen cam ve aynaları kırılma neticesinde uğrayacakları ziya ve hasarlara karşı aşağıdaki şartlarla temin eder.

Aksine Sözleşme Yoksa Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2- Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- a) Başka bir sigorta ile temin edilmemiş olmak şartile yangından, yıldırımdan, infilaktan ve bir yangında söndürme ve kurtarma hareketlerinden husule gelen ziya ve hasarlar,
- b) Sigortalı cam ve aynaların bulunduğu bina ve mahallerde yapılan inşaat ve tadilat dolayısıyla husule gelen ziya ve hasarlar,
- c) Cam ve aynaların kırılması dolayısıyla üzerinde bulunan tezyinat ve yazıların bozulmasından husule gelen ziya ve hasarlar,
- d) Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketlerinin ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar.
- e) 3 üncü maddenin (j) bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- a) Sigortalı cam ve aynaların bulunduğu bina ve mahallerin yıkılması ve çökmesi (inhidam).
- b) Sigortalı cam ve aynaların yerlerine konması, takılması veya yerlerinden çıkarılması kaide ve çerçevelerinde yapılan tamirler ve yerlerinin değiştirilmesi ve nakilleri esnasında vukua gelecek ziya ve hasarlar.
- c) Sigorta ettiren veya kendisile birlikte ikamet eden ailesi efradı ve müstahdemleri tarafından kasten ika olunacak ziya ve hasarlar.
- d) Sigortalı cam ve aynaların satırlarında meydana gelecek çizilmeler ve sıçrak halinde kopmalar,
- e) Kaide ve çerçevelerinin ayıp ve kusurları neticesinde sigortalı cam ve aynalarda harici bir tesir olmaksızın meydana gelecek ziya ve hasarlar,
- f) Zelzele, seylâp, su basması, yanardağ indifai neticesinde sigortalı cam ve aynalarda meydana gelen ziya ve hasarlar,
- g) Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri muhasamat (harp ilan edilmiş olsun olmasın) iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,
- h) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyo-aktivite bulaşmalarının ve bunların gerektirdiği

askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar; (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "fission" olayını da kapsayacaktır).

i) Kamu otoritesi tarafından sigortalı cam ve aynalar üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar.

j) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 4- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyn 12.00'de başlar ve öğleyn saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 5- Sigortacı bu sigortayı, sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı, durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise tazminatı ödemez. Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde, akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyn saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyn saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esası, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Süresinde kullanılmayan cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko;

1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya

2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,

3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde, gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

A- Yer ve Hal Değişikliği

Madde 6- Akdin yapılmasından sonra sigortalı cam ve aynaların teklifnamede teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde, sigorta ettiren bu değişikliği;

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde;

1- Sözleşmeyi fesheder veya

2- Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 8 gün sonra öğleyin saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir. Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer. Sigortalı cam ve aynaların teklifnameda, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı cam ve aynaların yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait tazminat hakkı düşer, ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse, alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır. Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Bu madde hükümleri sigortalıya da aynen uygulanır.

B -Mülkiyet Değişikliği

Madde 7- Sigortalı malın mülkiyetinde bir değişiklik olduğu takdirde sigortanın hükmü devam eder ve sigortalının poliçeden doğan hak ve borçları yeni hak sahiplerine intikal eder. Bu takdirde sigorta ettiren veya sigortanın mevcudiyetini öğrenen yeni hak sahipleri ve bir keyfiyetini on beş gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmez ise sigortacı sorumluluktan kurtulur.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahipleri de sigortanın mevcudiyetini de öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sigortayı feshedebilir. Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Poliçenin sigortacı tarafından feshi halinde fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 8 gün sonra öğleyin saat 12.00'de yeni hak sahipleri tarafından feshi halinde ise fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, yeni hak sahipleri tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahiplerine geri verilir.

Sigortalı malın malikinin değişmesi anında mevcut prim borçlarından sigorta ettiren fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahipleri ile birlikte sorumludur.

Sigorta ettirenin ölümü halinde bu sigortadan doğan bütün hak ve borçlar olduğu gibi yeni hak sahiplerine intikal eder.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 8-Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırdığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Hasar Vukuunda Sigortalının Yükümlülükleri

Madde 9- Sigortalı, hasar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- a) Hasarın vukuunu, öğrendiği tarihten itibaren en geç 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- b) Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata elinden geldiği kadar uymak,
- c) Hasarlanan cam ve aynaların yerinde ve durumunda zaruri haller dışında bir değişiklik yapılmamasını sağlamak,
- d) Hasarın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tayine, ziya ve hasar miktarıyla delilleri tesbite yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün, gerekli bilgi ve belgeleri (aslı veya kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) sigortacının talebi üzerine, gecikmeksizin vermek ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı, sigortalı için sağlanabilecek gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek,
- e) Ziya ve hasarın tahmini miktarını belirtir bir tazminat beyannamesini makul ve muhik bir süre içinde sigortacıya vermek.
- f) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tesbiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı cam ve aynalara ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek.
- g) Sigorta konusu ile ilgili başka bir sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Madde 10- Sigortalı, hasar vukuundaki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu ziya ve hasar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

Sigortalı, rizikonun tahakkukuna kasden sebebiyet verir veya ziya ve hasar miktarını kasden arttırıcı fiillerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

Ziya ve Hasarın Tesbiti

Madde 11- Bu poliçe ile sigortalı cam ve aynalarda meydana gelen ziya ve hasarın miktarı taraflarca uyuşularak tesbit edilir. Taraflar uyuşamadıkları takdirde, ziya ve hasarın miktarı mütehasıs şahıslar arasından seçilecek ve hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere tesbit edilir:

a) İki taraf tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel bir üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tesbit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları haller dahilinde kalmak ve bunamünhasır olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir. Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

b) Taraflardan herhangi biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez, yahut taraf hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişisi veya üçüncü hakem-bilirkişi, taraflardan birinin talebi üzerine, hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehasıs şahıslar arasından seçilir.

c) Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişinin -bu şahıs ister taraf hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun- sigortacının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d) Hakem-bilirkişi ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise, ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tesbit muamelesine kaldığı yerden devam edilir.

Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmez. İhtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde itiraz hakkı düşer.

e) Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nu ve diğer mevzuat hükümleri ile de bağlı değildirler.

f) Ziya ve hasar miktarının tesbiti zımında hakem-bilirkişiler gerekli görecekları deliller ile hasar zamanında mevcut sigortalı malın ve değerinin tesbitine yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar mahallinde incelemelerde bulunabilirler.

g) Hakem-bilirkişi veya hakem-bilirkişiler, yahut üçüncü hakem-bilirkişinin ziya ve hasar miktarı hususunda verecekları kararlar kesindir, tarafları bağlar. Bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan sigortacıdan tazminat talep ve dava edilemez.

Hakem-bilirkişi kararlarına ancak, kararın, aşıkarak hakiki durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise, itiraz edilebilir ve bunların iptali raporun tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde, hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

h) Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşmadıkça, alacak ancak hakem-bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zaman aşımı kesin raporun taraflara tebliğ tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğer ki hakem-bilirkişilerin tayini ile T.T.K.'nun 1292. maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık süre geçmiş olsun.

i) Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

j) Ziya ve hasar miktarının tesbiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve menfaat değeri altında sigorta, sorumluluğun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Tazminatın Hesabı

Madde 12- Sigorta edilen cam ve aynaların halinde sigortacı, sigorta bedelini geçmemek üzere hasar anındaki zarar tazmin eder.

Sigortacı dilerse kırılan cam ve aynaları aynen ikame edebilir. Bu durumda kırılan cam ve aynalar sigortacının malı olur. Sigorta bedeli sigorta değerinden eksik olduğu takdirde tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 13- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı ve sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer.

Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedeli poliçede muhtelif birimler (ünite veya gruplar) itibariyle ayrı ayrı gösterilmiş ve bu birimlerden (ünite veya gruplardan) biri veya birkaçı tam hasara uğramış ise bu birimlere (ünite veya gruplara) tekabül eden sigorta teminatı hasar tarihinde sona erer. Kısmi hasar halinde ise her birim (ünite veya grup) için tesbit edilmiş olan sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde hasar tarihinden itibaren gün esaslı üzerinden prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktara çıkartılabilir.

Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Sigortacı, fesih hakkını kullandığı takdirde, bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Bırakma

Madde 14- Aksine sözleşme yoksa hasara uğramış cam ve aynalar sigortacıya bırakılamaz.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Vergi, Resim, Harç ve İdare Masrafları

Madde 15- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak halen mevcut ve ileride konulabilecek vergi, resim ve harçlarla sigorta sözleşmesinde gösterilen idare masrafı sigorta ettirene aittir.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 16- Sigorta ettirenin veya sigortalının ihbar ve tebliğleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilerek son adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgraf ile yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması:

Madde 17- Sigortacı, sigortalıya ait öğreneneği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 18- Bu poliçeden doğan ihtilaflar sebebiyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta akdine aracılık yapan acentenin ikametgâhının bulunduğu veya hasarın vukua geldiği, sigorta şirketi tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgâhının, bulunduğu yerin ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemesidir.

Zaman Aşımı

Madde 19- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 20- Bu genel şartlara ve varsa bunlara ilişkin klozlara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.

İŞVEREN SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Sigortanın Teminatının Kapsamı

Madde 1- Bu poliçe, işyerinde meydana gelebilecek iş kazaları sonucunda işverene terettüp edecek hukuki sorumluluk nedeniyle işverene bir hizmet akdi ile bağlı ve Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işçiler veya bunların hak sahipleri tarafından işverenden talep edilecek ve Sosyal Sigortalar Kurumu'nun sağladığı yardımların üstündeki ve dışındaki tazminat talepleri ile yine aynı Kurum tarafından işverene karşı iş kazalarından dolayı ikame edilecek rücu davaları sonunda ödenecek tazminat miktarlarını, poliçede yazılı meblağlara kadar temin eder.

Sigortacı ayrıca bu sigorta ile ilgili olarak bir dava açılması halinde hükmolunan mahkeme masrafları ile avukatlık ücretlerini ödemekle yükümlüdür. Şu kadar ki, hükmolunan tazminat sigorta bedelini geçerse sigortacı, avukatlık ücreti dahil dava masraflarına, ancak sigorta bedeli nisbetinde iştirak eder.

Aksine Sözleşme Yoksa Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2- Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- A- 1)** İşçilerin, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak getirilip götürülmeleri sırasında,
- 2)** İşçilerin, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, meydana gelen iş kazaları,
- B-** Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında meydana gelen iş kazaları.
- C-** Meslek hastalıkları sonucunda vaki olacak tazminat talepleri
- D-** Manevi tazminat talepler

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- a) Kasden ika olunan veya bilerek sebebiyet verilen olaylar sonucu doğacak zarar ve ziyan talepleri,
- b) Bir mukavelenin ifasına veyahut hususi bir anlaşmaya dayanıp, sigortalının kanuni sorumluluk ölçüsünü aşan talepler,
- c) Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (harp ilan edilmiş olsun, olmasın) iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,
- d) İşverenin işstıgal konusu dışında kalmak şartı ile, herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyoaktivite bulaşmalarının ve işverenin işstıgal konusu içinde olsun veya olmasın bunların getirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar bu bentte geçen yanma deyimini kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "fission" olayını kapsayacaktır.
- e) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 4- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 5- Sigortacı bu sigortayı sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise sigorta ettirene tazminatı ödemez. Cayma halinde Sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğü tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,

2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,

3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 6- Akdin yapılmasından sonra rizikonun teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan konusu ve mahiyeti sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımnî rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımnî rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür. Sigortacı, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1- Sözleşmeyi fesheder veya,

2- Prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde, akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğü tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Rizikonun teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan konusu ve mahiyetinin değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen zararlara ait tazminat hakkı düşer; ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır. Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 7- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Zarar Vukuunda Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Madde 8- Sigorta ettiren, poliçe teminatına girebilecek herhangi bir iş kazası vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a) İşbu sözleşmeye göre, sigorta ettirenin sorumluluğunun mucip olabilecek her hadiseyi, buna muttali olduğu andan itibaren beş gün içinde sigortacıya yazıyla ihbar etmek,
- b) Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata elinden geldiği kadar uymak,
- c) Sigortacının talebi üzerine, iş kazasının sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini ve neticelerini tespitte yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri (aslı ve kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) gecikmeksizin vermek ezcümle, hadisenin hangi gün ve saatte ve nerede vaki olduğunu ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigortalı için sağlanabilecek gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek,
- d) İş kazasının sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tespit ve sorumluluğun tayini için yapılacak tahkikatta ve delillerin toplanmasında sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmak,
- e) İş kazasından dolayı, sigorta ettiren dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karşısında kalır veya aleyhine cezai takibata geçilirse, keyfiyetten sigortacıyı derhal haberdar etmek ve tazminat talebine ve cezai takibata müteallik olarak almış olduğu ihbarname, davetiye gibi bilcümle tebliğnameleri derhal sigortacıya tevdi etmek.
- f) Dava açılması halinde davanın takip ve idaresi için sigortacının göstereceği avukata lazım gelen vekaletnameyi vermek,
- g) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin iş kazası sonucundaki zararlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- h) Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.
- i) Sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermek.

Tazminat Miktarının Tespiti

Madde 9- Sigortacı, tazminat talebinde bulunan kişi veya kişilerle doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir. Sigortacının sarih muvafakati olmadıkça, sigorta ettiren tazminat talebini kısmen veya tamamen kabule mezuun olmadığı gibi, zarar görenlere herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz. Dava açılması halinde davanın takip ve idaresi sigortacıya aittir. Dava masrafları, yukarıda 1. madde ile ifade edildiği gibi sigortacıya aittir. Ancak cezai takibatdan doğan diğer bilumum masraflarla muhtemel para cezaları sigorta teminatı dışında kalır.

Zarar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 10- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir. Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğü tarihini takip eden 5 iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir. Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde ve fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 11- Sigorta mukavelesine, bedeline veya primine ilişkin olarak halen mevcut ve ileride konulabilecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 12- Sigorta ettirenin ihbar ve tebliğleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır. Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adresin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır. Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgraf ile yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticaret ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 13- Sigortacı, sigorta ettirene ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 14- Sigortacı ile sigorta ettiren arasındaki ihtilaflarda yetkili mahkeme sigortalının ikametgahının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Zamanaşımı

Madde 15- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler on yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 16- Bu Genel Şartlara ve varsa bunlara ilişkin klozlarla aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.

ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARA KARŞI MALİ MESULİYET SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Sigortanın Mevzuu ve Şumülü:

Madde 1- İşbu poliçe sigortalıyı, sigortanın mer'iyet müddeti esnasında vukua gelecek bir hadise neticesinde,

- Üçüncü şahısların ölmesi, yaralanması veya sıhhatinin muhtel olması,
- Üçüncü şahıslara ait mallarda ziya ve hasar (maddi zarar ve ziyandar) husule gelmesi sebeble, poliçede gösterilen sıfat, faaliyet ve hukuki münasebetlerinden dolayı, kendisine karşı, üçüncü şahıslar tarafından ileri sürülecek zarar ve ziyan taleplerinin neticelerine karşı, Türkiye Cumhuriyetinin hukuki mes'uliyete müteallik mevzuatı hükümleri dairesinde ve işbu poliçede tesbit olunan meblağlara kadar temin eder.

İşbu poliçe, sigortalıyı haklı taleplere karşı olduğu gibi yersiz ve aşırı taleplere karşı da korur.

Madde 2- Sigortalının bir hükmi şahıs olması halinde sigorta, sigortalıya ait organların mükellef buldukları vazifeleri ifa dolayısıyla üçüncü şahıslara iras edecekleri zarar ve ziyandan doğan mali mes'uliyete de şamildir.

Madde 3- A) Sigorta, aşağıda sayılan zarar ve ziyarlara taalluk eden talepleri temin etmez:

- Kasten ika olunan veya bilerek sebebiyet verilen zarar ve ziyan talepleri.
- Bir mukavelenin ifasına veyahut hususi bir anlaşmaya dayanıp, sigortalının kanuni mes'uliyet ölçüsünü aşan mutalebeler.
- Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler.

Bu madde bakımından aile efradı sayılan kimseler şunlardır:

Sigortalının eşi, usul ve fūruu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve fūruu ile kardeşleri.

Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdud mes'uliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır.

- Motorlu nakil vasıtalarıyla römorkların, motorlu bisikletlerin ve her nev'i hava nakil vasıtalarının kondüktörleri, ziyetleri (detenteur) veya sahiplerine karşı ileri sürülen mutalebeler.
- Otomobil, motosiklet, bisiklet, bobsleigh, deniz motoru, at, boks ve güreş, yarış ve müsabakalarına, antremanlar dahil iştiraktan doğan talepler.
- Harp, ihtilal, isyan, ayaklanma, iğtişaş, grev ve bunların tenkilinden ve el koyma hallerinden doğan zarar ve ziyarlara taallük eden talepler.
- Zelzele, seylap, su basması, çığ, heyelan, yanardağ indifai, infilak, yangın, duman, sis, buhar, su; çürüme veya tedrici surette rutubeş alma yüzünden vukua gelen zarar ve ziyarlardan mütevellit talepler.
- a-** Üçüncü şahıslara ait olup, iare, icar veya tevdi sebepleriyle veyahut muhafaza, nakil, tamir edilmek veya işlenmek üzere veya diğer herhangi bir maksatla sigortalının, aile efradının veya müstahdemlerinin ellerinde veya nezaretleri altında bulunan malların uğrayacağı zarar ve ziyandan doğan talepler.
- b-** Sigortalı veya müstahdemleri veyahut sigortalı hesabına hareket eden kimseler tarafından imal veya teslim edilen veya işlenen şeylerde veya bu şeylerle fonksiyonel rabitası olan teknik cihaz veya tesislerde, işin veya teslimatın kusurlu ve ayıplı olması dolayısıyla husule gelen zarar ve ziyandan doğan talepler.
- c-** Aynı kimselerin çalıştıkları bina ve araziye ika ettikleri zarar ve ziyandan doğan talepler.
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

B) Hilafına anlaşma yoksa aşağıdaki hususlar da sigortanın teminatı dışındadır:

- Sigortalı, gayrimenkul sahibi yahut bir müteşebbis veya iş sahibi sıfatile temin edilmişse, poliçede yazılı gayrimenkullerde bulunan yahut teşebbüsün icrasında kullanılan asansör veya monte-charge'ların üçüncü şahıslara iras edecekleri zarar ve ziyandan doğan mali mes'uliyet.
- Yolcular tarafından getirilen eşya ve hayvanlar ile tevdi olunan nakil vasıtaları hakkında Borçlar Kanununun 478, 479 ve 480'nci maddeleri gereğince otelcilere teveccüh edecek mali mes'uliyet. Bu hüküm garajcılara emanet edilen nakil vasıtalarına da şamildir.

Sigortalının Beyan Mükellefiyeti:

Madde 4- (A) Akit sırasında: Sigortacı işbu sigortayı rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere sigorta ettirenin hususi şartlar içine dercettirdiği beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Binaenaleyh, rizikonun hususi şartlar içindeki tarifi, sigorta ettiren tarafından dercettirilmesi lazım gelen (ve alınmışsa teklifnamede mevcut) hususları hakikate aykırı veya eksik cevaplandırmış yahut cevapsız bırakmış olduğu takdirde:

- Sigorta ettirenin kasdı veya ağır kusuru halinde sigortacı mes'uliyetten kurtulur.

b) Sigorta ettirenin kasdı veya ağır kusuru olmayan hallerde, sigortacı rizikonun ağırlığı ile mütenasip prim farkını almak suretile sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Fesih şikkını seçtiği takdirde keyfiyeti, ittila tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder; Sigorta, fesih ihbarının sigortalıya tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur.

(B) Akitten sonra: Sigortalı, (A) fıkrasında zikredilen hususlarda akitten sonra vukua gelecek her türlü değişikliği kendisi tarafından yapılmışsa 8 gün içinde; değişiklikler kendi iradesi dışında vuku bulmuşsa, keyfiyete muttali olur olmaz sigortacıya ihbarla mükelleftir.

Değişiklikler rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette ise, sigortacı dilerse:

a) Rizikonun ağırlaşmasını karşılayacak munzam bir prim almak suretiyle sigortanın devamını kabul eder, veya,

b) Keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren 8 gün içinde mukaveleyi fesheder. Bu takdirde sigorta fesih ihbarının tebliğinden itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Değişiklikler rizikoyu hafifletici mahiyette olur ve primin indirilmesini icap ettirir ise, bu yeni vaziyetin husulünden itibaren prim farkı sigortalıya geri verilir.

Müddetinde kullanılmayan fesih hakları sakıt olur. Munzam prim ödenmesinde uyuşulamaz ise, fesih hakkını sigortalı da kullanabilir. Bu takdirde mukavele fesih ihbar ile hükümden sakıt olur ve sigorta müddetinin işlemeyecek olan kısmına ait prim iade olunur.

Hakikate aykırı beyan veya rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyetteki değişikliklerin bildirilmemesi hali hasarın vukuundan sonra öğrenilirse, kastın veya ağır kusurun mevcudiyeti halinde tazminat ödenmez; diğer hallerde tahakkuk ettirilen primle tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

Madde 5- Sigortalı, poliçede musarrah bir şeyin veya teşebbüsün münhasıran maliki sıfat ile temin edilmiş olur da, bu şey veya teşebbüs malikini değiştirir ise, sigorta mukavelesinden doğan hak ve borçlar yeni malike intikal eder; meğer ki, yeni malikin sigortaya ittilaından itibaren 15 gün içinde sigortanın kendisine intikalini kabul etmediğini sigortacıya yazı ile bildirmiş ola.

Sigortacı el değiştirme ittilaından itibaren 15 gün içinde mukaveleyi feshetmek hakkını haizdir. Sigortacının mes'uliyeti, fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren 1 ay sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer ve işlemeyen günlere ait prim yeni malike iade olunur.

Sigortalı sigortayı muhtelif sıfatlar ile akdetmiş ve ilerde sigortanın mevzuu bu sıfatlardan biri veya bir kaç için zail olmuş bulunur ise, prim devam eden rizikolara göre ayarlanır.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 6- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Hasar Halinde Tarafların Durumu:

Madde 7- İşbu mukavelenameye göre, sigortalının mali mes'uliyetini mucip olabilecek bir vakianın hudusunda, sigortalı ittila tarihinden itibaren beş gün içinde sigortacıyı yazı ile haberdar etmekle mükelleftir.

Bu ihbarın kazanın nerede, hangi tarih ve saatte, ne gibi sebeplerle ve hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğine ve kazada ölen ve yaralananlara, zarar gören mallar ile bunların sahiplerine ve zamanın vüs'atine dair tafsilatlı ve doğru malumatı ihtiva etmesi iktiza eder.

Madde 8- Zarardan dolayı sigortalının dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karşısında kalması veya aleyhine cezai takibata geçilmesi halinde, zarar ve ziyan talebine müteallik davetiye, ihbarname, ihtarname, adli tebligat, dava arzuhali, mektup ve diğer bilcümle vesikaların istenmesi beklenmeksizin ve derhal sigortacıya tevdi mecburidir. Sigortacının, gecikmenin avakibini belirtmek suretile sigortalıdan yazı ile isteyeceği malumat ve vesaikin sigortacıya en geç 8 gün içinde gönderilmesi muktedirdir.

Sigortalı, zarar ve ziyan talebinin tetkiki ve haklarının müdafaası hususunda sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmaya mecburdur. Sigortacı tarafından sarahaten müsaade edilmedikçe, sigortalı, zarar ve ziyan talebini tamamen veya kısmen kabul edemeyeceği gibi, buna ait herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz.

Madde 9- Sigortacı, zarar ve ziyan talebinde bulunan üçüncü şahısla doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir.

Dava açılması halinde, sigortacı, sigortalı namına davayı takip eder. Sigortalı, sigortacının göstereceği avukata bu hususta lazım gelen her türlü selahiyeti vermek mecburiyetindedir. Davaya ait masraflar sigortacı tarafından ödenir. Şu kadar ki, bu masraflarla zarar görene verilmesi lazım gelen tazminat yekunu sigorta poliçesinde tesbit edilmiş bulunan azami meblağı tecavüz edemez.

Sigortalı veya ef'alinden mes'ul olduğu kimseler aleyhine ceza takibatına geçilmesi halinde, sigortacı müdafaayı sarahaten deruhte etmiş ise, avukat ücretini (bilumum sair masraflar ile muhtemel para cezalan hariç) öder.

Madde 10- Sigortalı, hasar vukuunda kendisine terettüp eden vecibelere riayet etmezse, sigortacı, tazmin mükellefiyetinden kurtulur; meğer ki, sigortalı bu vecibelere riayetsizliğin kendi kusuru yüzünden ileri gelmemiş bulunduğunu ispat eder.

Madde 11- Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Poliçeyi sigortacı feshettiği takdirde, bu husustaki ihbarın sigortalıya vusulü gününden itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sigorta sona erer ve işlememiş günlerin primleri sigortalıya iade edilir.

Poliçeyi sigortalı feshettiği takdirde, fesih ihbarile poliçe münfesih olmakla beraber, sigortacının cari sigorta devresinin işlemeyecek günlerine ait primlerdeki hakkı mahfuz kalır.

Birden çok sigorta devresinin primleri peşinen ödenmiş olduğu hallerde, sigortacı işlemeyecek devrelere isabet eden primleri iade eder.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 12- Sigortacıya Yapılacak İhbarlar

Sigortalı tarafından işbu poliçe gereğince sigortacıya yapılacak bilcümle ihbarların muteber olabilmesi için, bunların sigorta şirketinin merkezine veya poliçeyi imza etmiş bulunan acenteye yapılması lazımdır.

Madde 13- Kanuni İkametgah

Sigortanın aktinde, sigorta ettiren tarafından beyan edilen kanuni ikametgah mukaveleye dercedilir. Sigortalı, ikametgahını değiştirdiği takdirde, bunu derhal taahhütlü mektupla sigortacıya bildirmeye mecburdur. Aksi halde, sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigortalıya ulaşmamış olmasından doğacak bütün neticelerden sigortalı mes'uldür.

Madde 14- Selahiyetli Mahkeme

Selahiyetli mahkeme, sigortalının kanuni ikametgahının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi tanzim eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Madde 15- Müruru Zaman

Sigorta mukavelesinden doğan bütün mütalebeler iki yılda müruru zamana uğrar.

FERDİ KAZA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Madde 1- İşbu poliçe, aşağıdaki şartlar dairesinde, sigortalıyı sigorta müddeti içinde maruz kalacağı kazaların neticelerine karşı temin eder.

Madde 2- Bu poliçedeki Kaza tabirinden maksat ani ve harici bir hadisenin tesirile sigortalının iradesi dışında ölmesi veya cismani bir arızaya maruz kalmasıdır.

Madde 3- Aşağıdaki haller de kaza sayılır:

- a) Birdenbire ve beklenilmeyen bir şekilde intişar eden gazların teneffüsünden.
- b) Yanıklardan ve ani bir hareket neticesinde adale ve sinirlerin incinmesi, burkulması ve kopmasından.
- c) Yılan veya haşerat sokması neticesinde husule gelen zehirlenmeler.
- d) Isırılma neticesinde meydana gelen kuduzdan mütevellit vefat hali veya cismani arızalar.

Madde 4 -Aşağıdaki haller kaza sayılmaz:

- a) Her nevi hastalıklarla bunların neticelerinin ve marazi bir halin,
  - b) Sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vukua gelmediği takdirde, suhnetin, donma, güneş çarpması ve konjestion gibi tesirlerinin,
  - c) Herhangi akıl ve ruh haleti ile olursa olsun, intiharın veya intihara teşebbüsün,
  - d) Aşık sarhoşluğun, sigortanın şumulüne giren bir kazanın icap ettirmediği ahvalde uyuşturucu madde kullanmanın, ilaç ve zararlı madde almanın,
  - e) Sigortanın şumulüne giren bir kazanın icabettirmediği cerrahi; müdahalenin (ameliyatın) ve her türlü şua tatbikinin,
- tevlit ettiği vefat hali veya cismani arızalar.

Madde 5- Aşağıdaki haller sigortadan hariçtir:

- a) Harp veya harp mahiyetindeki hareket, ihtilal, isyan, ayaklanma veya bunlardan doğan iç kargaşalıklar,
- b) Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine kavgalara iştirak,
- c) Cürüm ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,
- d) Tehlikede bulunan eşhas ve malları kurtarmak hali müstesna, sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,
- e) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.
- f) Nükleer rizikolar veya nükleer, biyolojik ve kimyasal silah kullanımı veya nükleer, biyolojik ve kimyasal maddelerin açığa çıkmasına neden olacak her türlü saldırı ve sabotaj,
- g) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve buna bağlı sabotajlara katılmak

Suda boğulmalar, sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vuku bulmadığı takdirde sigortadan hariçtir.

Madde 6- Aksine mukavele yoksa, aşağıdaki haller de sigortadan hariçtir:

- a) Motosiklet ve takma motorlu bisiklet kullanmak ve bunlara binmek,
- b) Açık deniz balıkçılığı ile sürekl ve sürgün avları, yaban domuzu vesair vahşi hayvan avcılığı ve yüksek dağlarda avcılık,
- c) Dağlara ve cumudiyelere tırmanma suretile yapılan dağcılık, kar veya buz üzerinde yapılan bilumum sporlar (kayak, patinaj, hokey ve boksley gibi); cirit oyunu, manialı binicilik, polo, rugbi, eskrim, halter, güreş, boks, basketbol, futbol ve yelken sporlarile ağır ve tehlikeli jimnastik hareketleri ve profesyonel spor hareketleri,
- d) Her nevi spor müsabakalarile sürat ve mukavemet yarışları,
- e) Havada yolcu sıfatından gayri bir sıfatla uçuş,
- f) Deprem, sel, yanardağ püskürmesi ve yer kayması.
- g) 5 inci maddenin (e) bendinde belirtilen zararlar ve aynı maddenin (g) bendinde belirtilen terör ve sabotaj eylemlerine katılma hali hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler.

Sigortanın Mülki Hududu

Madde 7- İşbu sigorta teminatı Türkiye Hududları dışında da caridir.

Teminat Nev'ileri

Madde 8-

Verilen ve verilmeyen teminatların poliçenin ön yüzünde belirtilmesi kaydıyla, aşağıda belirtilen vefat ve daimi maluliyet teminatlarına ilave olarak, gündelik tazminat ve tedavi masrafları teminatlarının biri veya her ikisi verilebilir.

A) Vefat Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren bir sene zarfında vefatına sebebiyet verdiği takdirde, sigorta bedeli poliçede gösterilen menfaatlara, yoksa kanuni hak sahiplerine ödenir.

B) Daimi Maluliyet Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren iki sene zarfında daimi surette maluliyetine sebebiyet verdiği takdirde tıbbi tedavinin sona ermesini ve daimi maluliyetin kat'i surette tesbitini müteakip, daimi maluliyet sigorta bedeli aşağıda münderiç nisbetler dahilinde kendisine ödenir.

Sigorta Bedelinin (%)

İki gözün tamamen kaybı 100

İki kolun veya iki elin tamamen kaybı 100

İki bacağın veya iki ayağın tamamen kaybı 100

Bir kol veya bir el ile beraber bir bacağın

veya bir ayağın tamamen kaybı 100

Umumi felç 100

Şifa bulmaz akıl hastalığı 100

Sağ - Sol(%)

Kolun veya elin tamamen kaybı 60 50

Omuz hareketinin tamamen kaybı 25 20

Dirsek hareketinin tamamen kaybı 20 15

Bilek hareketinin tamamen kaybı 20 15

Baş parmak ile şehadet parmağının tamamen kaybı 30 25

Baş parmak ile beraber şehadet parmağından gayri bir parmağın tamamen kaybı 25 20

Şehadet parmağı ile beraber baş parmaktan gayri bir parmağın tamamen kaybı 20 15

Baş ve şehadet parmaklarından gayri üç parmağın tamamen kaybı 25 20

Yalnız baş parmağın tamamen kaybı 20 15

Yalnız şehadet parmağının tamamen kaybı 15 10

Yalnız orta parmağın tamamen kaybı 10 8

Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı 8 7

Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı 7 6

Bir bacağı dizden yukarsından tamamen kaybı 50

Bir bacağı dizden aşağısından tamamen kaybı 40

Bir ayağın tamamen kaybı 40

Bir ayağın bütün parmaklar dahil kısmen kesilmesi 30

Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı 30

Bir dizin hareketinin tamamen kaybı 20

Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı 15

Bir ayak baş parmağının tamamen kaybı 8

Kırılan bir bacağı iyi kaynamaması 30

Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması 20

Kırılan bir diz kapağının iyi kaynamaması 20

Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısalması 15

Bir gözün tamamen kaybı veya iki gözün rüyet kudretinin yarı yarıya kaybı 25

Her iki kulağın tamamen sağırlığı 40

Bir kulağın tamamen sağırlığı 10

Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması 25

Amudi fikarının bariz inhına ile müterafik hareketsizliği 30

Göğüs kafesinde devamlı şekil bozukluğu yapan kaburga kırıklığı 10

Yukarıdaki cetvelde zikredilmemiş bulunan maluliyetlerin nisbeti, daha az vahim olsalar bile, bunların ehemmiyet derecelerine göre ve cetvelde yazılı nisbetlere kıyasen tayin olunur.

Daimi maluliyet nisbetlerinin tayininde sigortalının meslek ve san'atı nazarı itibara alınmaz.

Bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tabiri, o uzvun veya uzuv kısmının kat'i ve mutlak surette vazife görememesini ve kullanılamamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir surette vazife göremeyen ve kullanılamayan bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz.

Bu kazadan evvel kısmen malul bulunan bir uzvun veya bir uzuv kısmının maluliyet nispeti kaza sebeble arttığı takdirde tazminat, kazadan evvelki nisbet ile sonraki nisbet arasındaki farka göre hesaplanır.

Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen maluliyetler için ayrı ayrı hesap edilecek tazminatın yekunu poliçede gösterilen meblağı geçemez.

Sigortalı solak olduğu takdirde, yukarıdaki cetvelde sağ ve sol el için tayin olunan nisbetler maküsen tatbik olunur.

C) Gündelik Tazminat

Sigortalı, kaza neticesinde muvakkaten çalışamayacak duruma düşerse, kendisine poliçede yazılı gündelik tazminat ödenir.

Sigortalı, kısmen çalışabilecek durumda bulunduğu veya bilahare kısmen çalışabilecek duruma geldiği takdirde, o tarihten itibaren gündelik tazminat yarıya indirilir.

İşbu tazminat tıbbi tedavinin başladığı günden, sigortalının iyileşerek çalışabilecek duruma geldiği güne kadar ödenir, Ancak bu müddet 200 günü geçemez.

D) Tedavi Masrafları Teminatı

Tedavi masraflarının da sigorta teminatına dahil olduğu poliçede ayrıca tasrih edilmiş olması şartile sigortacı, kaza gününden itibaren bir sene zarfında ihtiyar edilmiş doktor ücreti ile ilaç, radyografi, banyo, masaj,

hastahane ve diğere tedavi masraflarını (nakil ücretleri hariç) poliçede bu teminat için tesbit olunan meblağ'a kadar öder.

Tabii veya sun'li sabit dışlerea kaza neticesinde arız olan hasarların protez masrafları tedavi masrafları müemmen meblağının azami % 10'una kadar tazmin olunur.

Tedavi masrafları için, sigortalının çalıştığı müessese veya kanunen mecburi sigortalar tarafından vaki tediyeler sigortacının ödeyeceğı tazminattan indirilir.

Tedavi masraflarının müteaddit sigortacılar tarafından temin edilmiş olunması halinde bu masraflar sigortacılar arasında, teminatları nisbetinde paylaşılır.

Sigortacı ödediğı tedavi masrafları dolayisile mes'ul üçüncü şahıslara karşı tediye ettiği meblağ kadar sigortalının yerine kaim olur.

Teminat Nev'ilerinin İçtimaı

Madde 9- Bir kaza, vefat ve daimi maluliyet tazminatına aynı zamanda hak kazandırmaz. Ancak, daimi maluliyet tazminatı almış bulunan sigortalı, kazanın vukuu tarihinden itibaren bir sene zarfında ve bu kaza neticesinde vefat ettiği takdirde hak sahiplerine, "Sigortalıya ödenmiş bulunan daimi maluliyet tazminatı ile vefat tazminatı arasındaki fark ödenir.

Gündelik tazminat ve tedavi masrafları vefat veya daimi maluliyet tazminatından indirilmez.

Kazanın Neticesini Ağırlaştırırın Haller

Madde 10- Bir kaza sonunda husule gelen neticeler, kazadan evvel mevcut olan veya sonradan meydana gelen ve her halde kaza ile ilgisi bulunmayan hastalık, bedeni teşekkülâtın bozukluğu veya sigortalının kusuru neticesinde tedavinin kifayetsiz, yanlış veya fena yapılmış olması sebebiile vahamet kesbederse, ödenmesi icap eden tazminat miktan husule gelmiş olan neticeye göre hesap edilmeyip, aynı kazanın tamamen sıhhatli bir kimsede tıbbi tedavinin tam ve fenni bir surette yapılmış olması şartile tevlit edebileceğı neticeye göre tayin edilir.

Sigorta Ettirenin Beyan Mükellefiyeti

Madde 11- İşbu Mukavele sigorta ettirenin beyanı esas tutularak aktedilmiştir.

Sigorta ettiren teklifname ve bunu tamamlayıcı vesikalarda kendisine sorulan suallere doğru cevap vermek ve sigortanın mevzuunu teşkil eden rizikonun takdirine müessir olabilecek hususattan kendisince bilinenleri de beyan etmekle mükelleftir. Sigorta ettiren, sigortanın daha ağır şartlarla temin edilmesini icap ettiren hallerde hakikate aykırı veya noksan beyanda bulunmuşsa:

a) Sigorta ettirenin kastı tahakkuk ederse, Sigorta Poliçesi hükümsüzdür.

b) Sigorta ettirenin kastı bulunmadığı hallerde sigortacı, rizikonun, ağırlığı ile mütenasip prim farkını almak suretile sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Feshi şikkını seçtiğı takdirde keyfiyeti, ittila tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder. Fesih ihbarının postaya verildiğı tarihten itibaren 15 gün sorıra öğleyin saat 12.00'de sigorta sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur. Müddetinde kullanılmayan fesih hakkı düşer. Hakikate aykırı veya noksan beyan halleri hasarı vukuundan sonra öğrenilirse, sigorta ettirenin kastı bulunan hallerde tazminat ödenmez, kastı bulunmayan hallerde, tahakkuk ettirilen primle, tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

Rizikonun Değişmesi

Madde 12- Sigorta ettiren, teklifnamede beyan veya poliçenin hususi şartlan içine dercedilmiş bulunan hususlarda sigorta müddeti içinde vuku bulacak bilcümle değişiklikleri -bilhassa meslek ve meşguliyet tebeeddülü, körlük ve sağırılık halleri, sar'a, kısmi veya tam felç, verem, akıl ve sinir hastalıkları gibi- sigortacıya yazılı olarak derhal ihbarla mükelleftir.

Değişiklikler rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette olup da sigortacıya en geç sekiz gün içinde bildirilmiş ise, sigortacı:

a) ya munzam bir prim almak suretile sigortanın devamını kabul eder,

b) veya keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren 8 gün içinde mukaveleyi fesheder.

Bu takdirde sigorta, feshin yazılı olarak ihbarile sona erer ve işlemeyecek günlere ait prim, gün esasına göre iade olunur. Fesih hakkının müddetinde kullanılmaması halinde sigortanın hükmü devam eder.

Sigorta ettiren değişiklik keyfiyetini sigortacıya ihbar etmediği halde dahi sigortacı, vaki değişikliği öğrendikten sonra 8 gün içinde mukaveleyi feshetmez veya sigorta primini tahsil etmek gibi sigortanın hükmünün devamına razı olduğunu gösterir bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

Munzam primin ödenmesinde uyuşulamazsa, fesih hakkını sigortalı da kullanabilir Bu takdirde mukavele feshin ihbarile hükümden düşer ve işlemeyecek günlere ait prim, kısa müddetli sigorta esasına göre, iade edilir.

Değişiklikler rizikoyu hafifletici mahiyette olur ve primin indirilmesini icap ettirir ise değişikliğin ihbarı tarihinden itibaren prim farkı kısa müddetli sigorta esasına göre iade edilir.

Bu madde mevzuu ihbar mükellefiyeti yerine getirilmediği ve değişiklik rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette olduğu takdirde sigortacı, rizikonun tahakkuku halinde mes'ul olmaz. Meğer ki, tehlike ağırlaşması ile tahakkuk eden riziko arasında bir illiyet rabitası bulunmaya.

Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin Vecibeleri Madde 13-

A) Rizikonun Gerçekleştiğinin İhbarı

Sigorta ettiren veya hak sahipleri rizikonun gerçekleştiğini öğrendikleri tarihten itibaren beş gün içinde keyfiyeti sigortacıya yazı ile bildirmeye mecburdur.

Sigorta ettiren veya hak sahipleri mezkur ihbarda kazanın yerini, tarihini ve sebeplerini bildirmek ve ayrıca tedaviyi yapan doktordan kazanın tevlit ettiği durum ile bunun muhtemel neticelerini mübeyyin bir rapor istihsal ederek sigortacıya göndermekle mükelleftir.

B) Tedaviye Başlama ve Lüzumlu Tedbirleri Alma

Kazayı müteakip derhal bir doktor çağrılarak gereken tedaviye başlanması ve kazazedenin iyileşmesi için icapeden bilcümle tedbirlerin alınması meşruttur.

Sigortacı her zaman kazazedeyi muayene ve sıhhi durumunu kontrol ettirmek hakkını haiz olup, bu muayene ve kontrollerin yapılmasına müsaade edilmesi mecburidir.

Kazazedenin tedavisi ve iyileşmesi hakkında sigortacının tabibi tarafından yapılacak tavsiyelere ve verilecek direktiflere riayet de şarttır.

Yukarıda (A) ve (B) paragraflarında derpiş edilen vecibeler:

a) Kasden yerine getirilmediği takdirde poliçeden doğan haklar zayı olur.

b) Kusur neticesinde yerine getirilmediği ve bu sebeple kaza neticeleri ağırlaştığı takdirde sigortacı ağırlaşan kısımdan mes'ul olmaz.

C) Lüzumlu Vesaikin Tevdii

Sigorta ettiren veya hak sahipleri, kaza neticeleri ve tediyesi gereken meblağın tesbiti ile ilgili olarak sigortacının isteyeceği lüzumlu vesai ki tevdi etmekle mükelleftir.

Rizikonun Gerçekleşmesini Müteakip Mukavelelinin Durumu

Madde 14- Sigortacı veya sigorta ettiren tazminat tediyesini gerektiren bir kazayı müteakip sigorta mukavelesini işlememiş günler için, fesih hakkını haizdir. Fesih hakkı tazminatın tediyeye edildiği günden sonra kullanılamaz.

Mukaveleyi sigortacı feshettiği takdirde sigorta, fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren onbeş gün sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer ve işlememiş günlerin primleri, gün esasına göre, sigorta ettirene iade olunur.

Mukaveleyi sigorta ettiren feshettiği takdirde, sigorta feshin ihbarile hükümden düşer ve işlememiş günlere ait primler iade olunmaz.

Tazminatın Tesbit Şekli

Madde 15 -

1) Bu poliçe gereğince ödenecek tazminatın miktarı evveleminde taraflar arasında uyuşularak tesbit olunur.

2) Taraflar uyuşamadıkları takdirde tazminat miktarı gerek vefat, daimi maluliyet ve çalışmaktan muvakkaten mahrumiyet hallerinin sebepleri, gerekse maluliyetin derecesi ve gündelik tazminat veya tedavi masrafları gibi tazminat miktarının tesbitine müessir maddi unsurlar gözönünde bulundurulmak suretile hakem bilirkişi marifetine tesbit edilir.

a) Taraflardan her biri kendi hakem bilirkişisini tayin ve irac ve bu iki hakem bilirkişi tesbit muamelesine başlamadan evvel, uyuşamadıkları hususlar hakkında kat'i kararlar ittihazi için ve selahiyeti buna münhasır olmak üzere tayinlerinden en geç yedi gün içinde üçüncü bir hakem bilirkişi seçerler.

b) Taraflardan biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem bilirkişi tayin etmezse, yahut tarafların hakem bilirkişileri üçüncü hakem bilirkişinin intihabı hususunda 7 gün zarfında ittifak edemezlerse ikinci tarafın hakem bilirkişisi veya üçüncü hakem bilirkişi ilk müracaatta bulunan tarafın talebi üzerine, 19'ncü madde gereğince selahiyetli mahkeme tarafından tayin edilir.

c) Sigortalı hakem bilirkişisini tayinden sonra vefat ettiği takdirde dahi hakem bilirkişi vazifesinin intacına kadar selahiyetli kalır.

d) Hakem bilirkişilerden birinin vefatı, istifası veya reddi halinde yenisini tayin selahiyeti, hakem bilirkişisi vefat veya istifa etmiş veya reddedilmiş olan tarafa aittir. Üçüncü hakem bilirkişinin vefatı, istifası veya reddi halinde de yenisinin intihabı selahiyeti evveleminde taraf hakem bilirkişilerine aittir. Bu selahiyetler (a) ve (b) bendleri hükümleri dairesinde kullanılır.

e) Taraflar uyuştukları takdirde tesbit muamelesini tek hakem bilirkişiye dahi yaptırabilirler.

f) Taraflardan her biri kendi hakem bilirkişisinin ücret ve masraflarını öder, üçüncü hakem bilirkişinin veya tek hakem bilirkişinin ücret ve masrafları taraflar arasında yarı yarıya taksim olunur.

g) Hakem bilirkişi heyeti veya tek hakem bilirkişi tetkikatını icrada Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun hükümleri ile bağlı olmayıp mutlak surette serbesttir.

h) Hakem bilirkişi kararlarına ancak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki hakem kararlarına ait itiraz sebeplerine istinaden veya kararın aşık bir surette fenne veya hüsnüniyet kaidelerine aykırı olması halinde kararın tebliği tarihinden itibaren 15 gün içerisinde selahiyetli Asliye Mahkemesinde itiraz olunabilir.

3) Hakem bilirkişi heyetinin veya tek hakem bilirkişinin vereceği karar taraflar için kat'i ve nihai mahiyeti haizdir.

4) Tazminat miktarı taraflar arasında uyuşularak veya hakem bilirkişiler tarafından tesbit edilmedikçe tazminatın ödenmesi için sigortacıdan bir guna mütalebatta bulunulamaz.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 16-Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırdığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder .Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

İdare Masrafı ile Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 17- Sigorta primlerine, sigorta bedeline ve poliçeye müteallik olarak halen mevcut veya ilerde vaz olunacak vergi, resim ve harçlarla poliçede gösterilen idare masrafı sigorta ettirene aittir.

İkametgah

Madde 18- Sigortanın akdinde sigorta ettiren tarafından beyan edilen ikametgah adresi poliçeye dercedilir. Sigorta ettiren ikametgahını değiştirdiği takdirde bunu derhal taahhütlü mektupla sigortacıya bildirmeye mecburdur. Aksi takdirde sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigorta ettirene ulaşmamış olmasından doğacak bütün neticelerden sigorta ettiren mes'uldür.

Selahiyetli Mahkeme

Madde 19 -Selahiyetli mahkeme, davanın sigorta ettiren tarafından ikamesi halinde sigortacının merkezinin veya poliçeyi tanzim eden acentenin, sigortacı tarafından ikame edilmesi halinde ise sigorta ettirenin 18'nci maddede zikri geçen ikametgahının bulunduğu mahal mahkemesidir.

Mürürü Zaman

Madde 20- Sigorta mukavelesinden doğan bütün mutalebeler iki yılda mürürü zamana uğrar.

ELEKTRONİK CİHAZ SİGORTALARI GENEL ŞARTLARI

Teminat Kapsamı

Madde 1- Sigortacı bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde cinsi, sayısı, yapım yılları,

niteliği ve sigorta kıymetleri yazılı, münferit ünite veya muhtelif birimler halinde belirtilmiş olan elektronik makine, teçhizat veya bilgi işlem sistemlerinin deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı işyerinde temizleme, bakım, revizyon ve yer değiştirme esnasında veya dururken, önceden bilinmeyen ani ve beklenmedik her türlü sebepten ve ezcümle;

- a) İşletme personelinin veya üçüncü kişilerin ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,
  - b) Sigortalı kıymetlerin bulunduğu mahallerde yapılan hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsten,
  - c) Hatalı dizayn ve malzemeden,
  - d) Kısa devre, yüksek voltaj ve endüksiyon akımının etkilerinden,
  - e) Yangın, yıldırım, her nev'i infilak ve bunlar sebebiyle yapılan söndürme, yıkma ve kurtarma ameliyelerinden,
  - f) Kavrulma, kararma, duman ve isden,
  - g) Deprem hariç fırtına, sel, seylap, yer kayması, toprak çökmesi gibi tabii afetlerden,
  - h) Su ve rutubet etkisi ve bunlardan doğan korozyon hasarlarından,
  - ı) İstisna edilmeyen diğer hallerden,
- husula gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat masrafları ve ikame bedellerini temin eder.

Aksine Sözleşme Yoksa Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2- Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- a) Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü meydana gelen ziya ve hasarların gerektirdiği nakliyenin erken yapılmasını sağlayacak mutad vasıtalar dışında kalan seri vasıtalarla yapılan nakliye masrafları, fazla mesai ve tatil günleri ücret ve zamları,
- b) Seyyar ve taşınabilir elektronik cihazların poliçede yazılı sigortalı mahal dışında kullanım ve sevkiyatları sırasındaki ziya ve hasarları,
- c) Sigortalı kıymetlerin deprem neticesindeki ziya ve hasarları,
- d) Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketlerinin ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarları,
- e) Elektronik bilgi işlem sistemlerinde (depo) kayıt edilen bilgiler dahil olmak üzere manyetik disk, bant, kart ve düz metin formları ve benzeri harici bilgi ortamının fiziki hasarları sonucu ziya ve hasarları,
- f) Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü hasarlanan sigortalı kıymet yerine alternatif başka bir kıymetin kullanılmasından doğacak artış iş ve çalışma masrafları,
- g) Valf ve tüplerde meydana gelecek ziya ve hasarları,
- h) 3 üncü maddenin (m) bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- a) Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (harp ilan edilmiş olsun olmasın), iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar.
- b) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyoaktivite bulaşmalarının ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "fission" olayını da kapsayacaktır).
- c) Kamu otoritesi tarafından sigortalı kıymet üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,
- d) Hangi sebepten husule gelirse gelsin her tür kar kaybı veya mali mesuliyetler,
- e) Sigortalı kıymetlerin normal işlemlerinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan,
- f) Sigortalı kıymetlerin imalatçı ya da satıcılarının yasa veya sözleşme gereği sorumlu olduğu ziya ve hasarlar,
- g) Sigortanın başlangıcında sigortalının veya temsilcilerinin bilgisi, haberi dahilinde sigortalı kıymetler ve bulunduğu yerle ilgili mevcut kusur, eksiklik ve bozuklukların sebep olduğu ziya ve hasarlar,
- h) Sigortalı iken hasarlanan ve bu hasar giderilmeden sigortalı kıymetin kullanılması neticesinden,
- ı) Sigortacının sorumluluğunu gerektiren bir ziya ve hasar ile ilgisi olmayan, sigortalı ünitelerin fonksiyonlarını yerine getirmek için yapılan ayar, tamir ve bakım masrafları,

j) Valf ve tüpler hariç sigorta, conta, kayış vesair gibi değiştirilebilir parçalar ve yağlar veya kimyasal maddeler gibi belirli sürelerde değiştirilmesi ve yenilenmesi mutad olan malzemelerde kullanılmama neticesinde meydana gelecek ziya ve hasarlar (Bu parça ve malzemeler sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir).

k) Sigortalı kıymetlerin boyalı, cilalı, ya da mineli dış yüzeylerinde meydana gelebilecek sıyrık, çizik gibi estetik kusurlar (bu kusurlar sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir).

l) Sigortalının veya onun yerine kaim olan sorumlu kişinin kasdından ve ağır kusurundan mütevellit maddi ziya ve hasarlar.

m) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

Sigorta Bedeli ve Ayarlanması

Madde 4- Bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde vasıfları belirtilen sigortalı kıymetlerin sigorta bedelleri, bu kıymetlerin (var ise nakliye, montaj, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil) yeni ikame bedellerine eşit olacaktır. Hasar anında herhangi bir ünite veya birimin bu şekilde hesaplanacak yeni ikame bedeli sigorta bedelinden fazla bulunacak olursa, hasarın bu farka tekabül eden nisbettteki kısmını sigortalı deruhte edecektir.

Sigortalı kıymetlerin sigorta bedellerinin yeniye göre (ikame) kıymetlerinden fazla veya eksik olduğu hasardan önce tesbit edilecek olursa, ittıl tarihinden itibaren 15 gün içerisinde gün esası üzerinden bir ayarlama yapılır ve fazla veya eksik ödenmiş prim farkları iade veya tahsil edilir.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyn saat 12.00'de başlar ve öğleyn saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı, bu sigortayı sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifname, poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarda yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar. Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır. Riziko gerçekleşmiş ise tazminatı ödemez.

b) Sigorta ettirenin kasdı yoksa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 1 ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur. Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyn saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esası, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı hallerde riziko:

a- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,

b- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre veyahut,

c- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde, sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez, ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1. Sözleşmeyi fesheder veya,

2. Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde akit, feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir. Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortalının, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunması halinde fesih hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait tazminat hakkı düşer; ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır.

Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre içinde gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Bu madde hükümleri sigortalıya da aynen uygulanır.

Mülkiyet Değişikliği

Madde 8- Sigortalı kıymetin mülkiyetinde bir değişiklik olduğu takdirde, sigortanın hükmü devam eder ve sigortalının poliçeden doğan hak ve borçları, yeni hak sahiplerine intikal eder. Bu takdirde sigorta ettiren ve sigortanın mevcudiyetini öğrenen yeni hak sahibi, devir keyfiyetini 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmez ise sigortacı sorumluluktan kurtulur.

Sigortacı değişikliği; yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sigortayı feshedebilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Poliçenin sigortacı tarafından feshi halinde, sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde, fesih ihbarının postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Sigortalı kıymetin malikinin değişmesi anında mevcut prim borçlarından sigorta ettiren, fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi ile birlikte sorumludur. Sigorta ettiren ölümü halinde, bu sigortadan doğan bütün hak ve borçlar olduğu gibi yeni hak sahiplerine intikal eder.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortalının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 9- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortalının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortalının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortalının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Sigortalının Poliçenin Yürürlüğü Esnasındaki Yükümlülükleri

Madde 10- Sigortalı, sigorta konusu kıymetlerin emniyeti ve koruması için, sigortalı değilmiş gibi, gerekli ihtimamı göstermekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigorta konusu kıymetleri normal bakımlı ve işler halde bulundurmamak için gerekli makul tedbirleri almaya, imalatçı firmanın kullanma talimatında belirtilen kullanma, kontrol ve bakım esaslarına uymaya, kabul olunan teknik ölçülerden aşırı yüklemeleri önlemeye, idari mercilerin mer'i nizam ve talimatlarına ve bilhassa bunlardan sigortalı kıymetlerin çalıştırılmasına ve kontrolüne tealluk edenlere tamamiyle riayet etmeye mecburdur.

Sigortacı yetkili memurları vasıtasıyla gerektiğinde sigorta konusu kıymetleri teftiş ve kontrole yetkili olup, sigortalı da bu kontrollara müsaade ve yardım etmek ve sigortacının önereceği makul tedbirleri almakla yükümlüdür.

Hasar Vukuunda Sigortalının Yükümlülükleri

Madde 11- Sigortalı, hasar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- a) Hasarın vukuunu öğrendiği tarihten itibaren en geç 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- b) Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve koruma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,
- c) Hasarın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tayine ve ziya ve hasar miktarıyla delilleri tespiti yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri (aslı veya kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) sigortacının talebi üzerine gecikmeksizin vermek ve rücu hakkını kullanılmasına yararlı sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek, Şu kadar ki, sigortalı yukarıdaki hükümler dairesinde sigortacıyı haberdar ettikten sonra işletnenin faaliyetinin aksamaması amacıyla küçük çaptaki tamirleri (ayrıca tamir ihbarında bulunmak kaydıyla sigortacının yetkili elemanlarının gelmesini beklemeden) yaptırabilir. Sigortacı, hasar ihbarını aldıktan sonra 7 gün içerisinde eksperini hasar yerine göndermediği takdirde, sigortalı herhangi bir kayda bağlı olmaksızın hasarlı kısmın tamirine başlayabilir.
- d) Ziya ve hasarın tahmini miktarını belirtir bir tazminat beyannamesini makul ve muhik bir süre içinde sigortacıya vermek,
- e) Zaruri haller dışında hasar konusu yer veya mallarda bir değişiklik yapmamak,
- f) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tesbiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı yer veya mallarda ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- g) Sigortalı kıymetlerin çalınması halinde durumu öğrenir öğrenmez derhal zabıtaya bildirmek ve alacağı zaptı sigortacıya ibraz etmek,
- h) Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Madde 12-

a) Sigortalı, hasar vukuundaki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu ziya ve hasar miktarında bir artış olursa sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

b) Sigortalı, rizikonun tahakkukuna kasten sebebiyet verir veya ziya ve hasar miktarını kasten artırıcı fiillerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

Hasarın Tesbiti

Madde 13- Bu poliçe ile sigortalı kıymetlerde meydana gelen ziya ve hasarın miktarı taraflarca uyuşularak tesbit edilir. Taraflar uyuşamadıkları takdirde, ziya ve hasarın miktarı bu sahada mütehassis mühendisler veya teknisyenler arasından seçilecek ve hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere tesbit edilir:

a) İki taraf tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir.

Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren 7 gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel, bir üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tesbit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda anlaşamadıkları hadler dahilinde kalmak ve daha münhası olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir.

Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir. Hakem-bilirkişi raporlarının beher ünite için tesbit edilecek ziya ve hasar miktarlarından başka -hasann belli veya muhtemel sebebinin- hasarlı kıymetlerin hasardan bir gün önceki gerçek değeri ile yenileme değerini, tamir veya başka hususlar için faydalanılabilecek enkazın durumunu ve değerini de ihtiva etmesi gereklidir.

b) Taraflardan herhangi biri diğer tarafca yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez, yahut taraf hakem-bilirkişileri üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişisi veya üçüncü hakem-bilirkişi, taraflardan birinin talebi üzerine hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehassis şahıslar arasından seçilir.

c) Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişisinin -bu şahıs ister taraf hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun- sigortalının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d) Hakem-bilirkişiler, ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise, ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tesbit muamelesine kaldığı yerden devam edilir. Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmez. İhtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde, itiraz hakkı düşer.

e) Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nin ve diğer mevzuatın hükümleri ile de bağlı değildirlir.

f) Ziya ve hasar miktarının tesbiti zımında mevcut sigortalı malın ve değerinin tesbitine yarıyacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar mahallinde incelemede bulunabilirler.

g) Hakem-bilirkişi veya hakem-bilirkişiler, yahut üçüncü hakem-bilirkişisinin ziya ve hasar miktarı hususunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar. Eğer ziya ve hasar miktarı taraflarca tesbit edilmemişse bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan sigortacıdan tazminat talep ve dava edilemez. Hakem-bilirkişi kararlarına ancak, karar, ilk bakışta anlaşılır, yani aşikar olarak hakiki durumdan önemli bir şekilde farklı ise itiraz edebilir ve bunların iptali raporun tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

h) Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşamadıkça, alacak ancak hakem-bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zaman aşımı kesin raporun taraflara tebliği tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğer ki hakem-bilirkişilerin tayini ise T.T.K.'nin 1292 maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık müddet geçmiş olsun.

i) Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişisinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

j) Ziya ve hasar miktarının tesbiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve menfaat değeri altında sigorta, sorumluluğun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Tazminatın Hesabı

Madde 14- Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tesbit edilir:

Tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde:

a) Tazminat tutarı ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları, sökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olmak üzere hasara

uğrayan ünite veya birimin hasardan hemen önceki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedel ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.

Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirim yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovtaj) bedeli tazminattan indirilir.

b) Sigortalı kıymetlerden birinin veya tamamının tam hasarı veya ziyası halinde;

Tazminat tutarı, sigortalı kıymetlerin hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma payının ve kurtarılan değerlerin tenzili ve buna sökme masraflarının, var ise nakliye gümrük, vergi, resim, harç ve masrafları ve montaj masrafları ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.

Yukarıda (a) fıkrasında belirtilen tamirat masrafları bu fıkroda yazılı olduğu üzere tesbit olunan tazminat tutarına muadil veya bundan fazla ise sigortalı kıymet tam hasara uğramış sayılır.

c) Her bir hasarda, poliçe ve eklerinde sigortalı kıymetlerin hizalarında, yazılı muafiyet, yukarıda (a) ve (b) bendine göre bulunacak tazminat tutarından indirilir.

d) Sigortacının sorumluluğu her halde sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde veya eklerinde hizalarında yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır.

e) Sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde yazılı sigorta bedeli bu kıymetlerin ne varlığına ne de değerine delil ve karine teşkil etmez. Bu bedel 4. maddeye göre hesaplanacak sigorta değerinden noksan olduğu takdirde tazminat tutarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki nisbete göre tesbit olunur.

f) Bu poliçe kapsamına giren herhangi bir hasar diğer bir sigorta poliçesi ile de temin edilmiş bulunuyorsa müşterek sigorta esasları uygulanır.

g) Muvakkat tamirat masrafları, nihai tamirat masraflarının bir kısmını teşkil etmedikçe sigortalı tarafından deruhte edilir.

h) Hasarla ilgili olarak herhangi bir ilave veya ilave mahiyetinde tadilat ve geliştirme masrafları bu poliçe kapsamına dahil değildir.

Tazminatın Ödenmesi

Madde 15- Sigortacı hasara uğramış sigortalı kıymeti veya bunların hasarlı parçalarını tamir ve ikame edebileceği gibi bunların bedelini nakden de ödeyebilir.

Sigortacı tazminat ödemelerini tamir ve ikame ile ilgili fatura ve dökümanları gördükten sonra yapacaktır. Hırsızlık neticesi meydana gelen ziya ve hasarlarda;

Tazminat, hırsızlık iddiasının hakikate uygun olduğu hakkında kanaat istihsaline yarayan malumat ve vesaikin sigortacıya verilmesinden itibaren bir ay sonra vacibütte diye olur.

Şayet, hak sahibi veya sigorta ettiren hakkında polis veya adli makamlarca tahkikat açılmış ise, bu tahkikatın hitamina değin sigortacı tazminat tediyesini tehir edebilir.

Tazminatın ödenmesini müteakip çalınan sigortalı kıymetlerin tamamen veya kısmen ele geçirilmesi veya bunlar hakkında sigortalı tarafından bilgi edinilmesi halinde sigortalı keyfiyeti yazılı olarak sigortacıya derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortalı, ele geçirilen sigortalı kıymetler üzerindeki haklarını sigortacının talebi halinde ona devretmeye mecburdur. Ele geçirilen sigortalı kıymetler tam değerleriyle tazmin edilmiş bulunuyorsa sigortalı ya tazminatı iade etmek veya bunları sigortacının emrine amade kılmakla yükümlüdür. Sigortalı bu husustaki kararını, sigortacı tarafından yapılacak talep tarihinden itibaren iki hafta zarfında vermek mecburiyetindedir. Sigortalı, kararını bu müddet zarfında vermediği takdirde, seçme hakkı sigortacıya geçer.

Ele geçirilen sigortalı kıymetler değerlerinin bir kısmı ile tazmin edilmiş bulunuyorsa, sigortalı tazminatı iade etmek suretiyle bunları muhafaza edebilir.

Sigortacı tarafından yapılacak talep üzerine sigortalı, bu kıymetleri muhafaza etmek istediğini iki hafta zarfında bildirmezse, sigortalı kıymetler, sigortacı ile anlaşarak açık arttırma yolu ile satılır ve satış bedelinden satış masrafları indirildikten sonra kalan kısmından, ödediği tazminat tutarına isabet eden miktar sigortacıya ait olur. Ele geçirilen sigortalı kıymetlerde çalınma dolayısıyla, bir kıymet eksilmesi vukua gelmişse sigortacı bundan doğan zararı tazminle yükümlüdür.

Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 16- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı ve sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur. Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedeli poliçede muhtelif birimler (ünite veya gruplar) itibarıyla ayrı ayrı gösterilmiş ve bu birimlerden

(ünite veya gruptan) biri veya birkaçı tam hasara uğramış ise bu birimlere (ünite veya gruplara) ilişkin sigorta teminatı, hasar tarihinde sona erer. Kısmi hasar halinde ise her birim (ünite veya grup) için tesbit edilmiş olan sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde hasar tarihinden itibaren gün esaslı üzerinden prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktara çıkartılabilir.

Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtasıyla yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğle saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Bırakma

Madde 17- Aksine sözleşme yoksa hasarlı mal sigortacıya bırakılmaz.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Vergi, Resim, Harç ve İdare Masrafları

Madde 18- Sigorta sözleşmesine bedeline veya primine ilişkin olarak kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmiş veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 19- Sigorta ettirenin veya sigortalının ihbar ve tebliğleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Hasar ihbarları veya tamire başlamaya ait ihbarların en seri yolla yapılması şarttır.

İhbar yapılmadan tamirat işlemine başlanmayacaktır.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 20- Sigortacı, sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 21- Bu poliçeden doğan ihtilaflar sebebiyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta akdine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu veya hasarın vukua geldiği, sigorta şirketi tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerin ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemesidir.

Zaman Aşımı

Madde 22- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler 2 yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 23- Bu genel şartlara, varsa bunlara ilişkin klozlarla aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.

ELEKTRONİK CİHAZ SİGORTALARI GENEL ŞARTLARI

Teminat Kapsamı

Madde 1- Sigortacı bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde cinsi, sayısı, yapım yılları, niteliği ve sigorta kıymetleri yazılı, münferit ünite veya muhtelif birimler halinde belirtilmiş olan elektronik makine, teçhizat veya bilgi işlem sistemlerinin deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı işyerinde temizleme, bakım, revizyon ve yer değiştirme esnasında veya dururken, önceden bilinmeyen ani ve beklenmedik her türlü sebepten ve ezcümle;

- a) İşletme personelinin veya üçüncü kişilerin ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,
  - b) Sigortalı kıymetlerin bulunduğu mahallerde yapılan hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsten,
  - c) Hatalı dizayn ve malzemenin,
  - d) Kısa devre, yüksek voltaj ve endüksiyon akımının etkilerinden,
  - e) Yangın, yıldırım, her nev'i infilak ve bunlar sebebiyle yapılan söndürme, yıkma ve kurtarma ameliyelerinden,
  - f) Kavrulma, kararma, duman ve isden,
  - g) Deprem hariç fırtına, sel, seylap, yer kayması, toprak çökmesi gibi tabii afetlerden,
  - h) Su ve rutubet etkisi ve bunlardan doğan korozyon hasarlarından,
  - ı) İstisna edilmeyen diğer hallerden,
- hususla gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat masrafları ve ikame bedellerini temin eder.

Aksine Sözleşme Yoksa Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2- Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- a) Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü meydana gelen ziya ve hasarların gerektirdiği nakliyenin erken yapılmasını sağlayacak mutad vasıtalar dışında kalan seri vasıtalarla yapılan nakliye masrafları, fazla mesai ve tatil günleri ücret ve zamları,
- b) Seyyar ve taşınabilir elektronik cihazların poliçede yazılı sigortalı mahal dışında kullanım ve sevkiyatları sırasındaki ziya ve hasarları,
- c) Sigortalı kıymetlerin deprem neticesindeki ziya ve hasarları,
- d) Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketlerinin ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarları,
- e) Elektronik bilgi işlem sistemlerinde (depo) kayıt edilen bilgiler dahil olmak üzere manyetik disk, bant, kart ve düz metin formları ve benzeri harici bilgi ortamının fiziki hasarları sonucu ziya ve hasarları,
- f) Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü hasarlanan sigortalı kıymet yerine alternatif başka bir kıymetin kullanılmasından doğacak artış iş ve çalışma masrafları,
- g) Valf ve tüplerde meydana gelecek ziya ve hasarları,
- h) 3 üncü maddenin (m) bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- a) Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (harp ilan edilmiş olsun olmasın), iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar.
- b) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyoaktivite bulaşmalarının ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "fission" olayını da kapsayacaktır).
- c) Kamu otoritesi tarafından sigortalı kıymet üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,
- d) Hangi sebepten husule gelirse gelsin her tür kar kaybı veya mali mesuliyetler,
- e) Sigortalı kıymetlerin normal işlemesinden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya

çürüme, paslanma, korozyon, erezyon ve oksidasyondan, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan,

- f) Sigortalı kıymetlerin imalatçı ya da satıcılarının yasa veya sözleşme gereği sorumlu olduğu ziya ve hasarlar,
- g) Sigortanın başlangıcında sigortalının veya temsilcilerinin bilgisi, haberi dahilinde sigortalı kıymetler ve bulunduğu yerle ilgili mevcut kusur, eksiklik ve bozuklukların sebep olduğu ziya ve hasarlar,
- h) Sigortalı iken hasarlanan ve bu hasar giderilmeden sigortalı kıymetin kullanılması neticesinden,
- ı) Sigortacının sorumluluğunu gerektiren bir ziya ve hasar ile ilgisi olmayan, sigortalı ünitelerin fonksiyonlarını yerine getirmek için yapılan ayar, tamir ve bakım masrafları,
- j) Valf ve tüpler hariç sigorta, conta, kayış vesair gibi değiştirilebilir parçalar ve yağlar veya kimyasal maddeler gibi belirli sürelerde değiştirilmesi ve yenilenmesi mutad olan malzemelerde kullanıma neticesinde meydana gelecek ziya ve hasarlar (Bu parça ve malzemeler sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir).
- k) Sigortalı kıymetlerin boyalı, cilalı, ya da mineli dış yüzeylerinde meydana gelebilecek sıyrık, çizik gibi estetik kusurlar (bu kusurlar sebebiyle sigortalı diğer kıymetlerde meydana gelecek ziya ve hasarlar teminata dahildir).
- l) Sigortalının veya onun yerine kaim olan sorumlu kişinin kasdından ve ağır kusurundan mütevellit maddi ziya ve hasarlar.
- m) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

Sigorta Bedeli ve Ayarlanması

Madde 4- Bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde vasıfları belirtilen sigortalı kıymetlerin sigorta bedelleri, bu kıymetlerin (var ise nakliye, montaj, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil) yeni ikame bedellerine eşit olacaktır. Hasar anında herhangi bir ünite veya birimin bu şekilde hesaplanacak yeni ikame bedeli sigorta bedelinden fazla bulunacak olursa, hasarın bu farka tekabül eden nisbettteki kısmını sigortalı deruhte edecektir.

Sigortalı kıymetlerin sigorta bedellerinin yeniye göre (ikame) kıymetlerinden fazla veya eksik olduğu hasardan önce tesbit edilecek olursa, ıttıla tarihinden itibaren 15 gün içerisinde gün esası üzerinden bir ayarlama yapılır ve fazla veya eksik ödenmiş prim farkları iade veya tahsil edilir.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı, bu sigortayı sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifname, poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarda yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar. Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır. Riziko gerçekleşmiş ise tazminatı ödemez.

b) Sigorta ettirenin kasdı yoksa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 1 ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur. Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esası, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı hallerde riziko:

a- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,

b- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre veyahut,

c- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde, sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1. Sözleşmeyi fesheder veya,

2. Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul etmediğini 8 gün içinde bildirdiği takdirde akit, feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacının, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunması halinde fesih hakkı düşer.

Sigortalı kıymetin yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait tazminat hakkı düşer; ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır.

Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu

değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre içinde gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

Bu madde hükümleri sigortalıya da aynen uygulanır.

Mülkiyet Değişikliği

Madde 8- Sigortalı kıymetin mülkiyetinde bir değişiklik olduğu takdirde, sigortanın hükmü devam eder ve sigortalının poliçeden doğan hak ve borçları, yeni hak sahiplerine intikal eder. Bu takdirde sigorta ettiren ve sigortanın mevcudiyetini öğrenen yeni hak sahibi, devir keyfiyetini 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmez ise sigortacı sorumsuzluktan kurtulur.

Sigortacı değişikliği; yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sigortayı feshedebilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Poliçenin sigortacı tarafından feshi halinde, sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde, fesih ihbarının postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Sigortalı kıymetin malikinin değişmesi anında mevcut prim borçlarından sigorta ettiren, fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi ile birlikte sorumludur. Sigorta ettiren ölümü halinde, bu sigortadan doğan bütün hak ve borçlar olduğu gibi yeni hak sahiplerine intikal eder.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 9- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön

yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Sigortalının Poliçenin Yürürlüğü Esnasındaki Yükümlülükleri

Madde 10- Sigortalı, sigorta konusu kıymetlerin emniyeti ve koruması için, sigortalı değilmiş gibi, gerekli ihtimamı göstermekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigorta konusu kıymetleri normal bakımlı ve işler halde bulundurmak için gerekli makul tedbirleri almaya, imalatçı firmanın kullanma talimatında belirtilen kullanma, kontrol ve bakım esaslarına uymaya, kabul olunan teknik ölçülerden aşırı yüklemeleri önlemeye, idari mercilerin mer'i nizam ve talimatlarına ve bilhassa bunlardan sigortalı kıymetlerin çalıştırılmasına ve kontrolüne tealluk edenlere tamamiyle riayet etmeye mecburdur.

Sigortacı yetkili memurları vasıtasıyla gerektiğinde sigorta konusu kıymetleri teftiş ve kontrole yetkili olup, sigortalı da bu kontrollara müsaade ve yardım etmek ve sigortacının önereceği makul tedbirleri almakla yükümlüdür.

Hasar Vukuunda Sigortalının Yükümlülükleri

Madde 11- Sigortalı, hasar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- a) Hasarın vukuunu öğrendiği tarihten itibaren en geç 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- b) Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve koruma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,
- c) Hasarın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tayine ve ziya ve hasar miktarıyla delilleri tespiti yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri (aslı veya kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) sigortacının talebi üzerine gecikmeksizin vermek ve rücu hakkını kullanılmasına yararlı sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek, Şu kadar ki, sigortalı yukarıdaki hükümler dairesinde sigortacıyı haberdar ettikten sonra işletrnenin faaliyetinin aksamaması amacıyla küçük çaptaki tamirleri (ayrıca tamir ihbarında bulunmak kaydıyla sigortacının yetkili elemanlarının gelmesini beklemeden) yaptırabilir. Sigortacı, hasar ihbarını aldıktan sonra 7 gün içerisinde eksperini hasar yerine göndermediği takdirde, sigortalı herhangi bir kayda bağlı olmaksızın hasarlı kısmın tamirine başlayabilir.
- d) Ziya ve hasarın tahmini miktarını belirtir bir tazminat beyannamesini makul ve muhik bir süre içinde sigortacıya vermek,
- e) Zaruri haller dışında hasar konusu yer veya mallarda bir değişiklik yapmamak,
- f) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tesbiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı yer veya mallarda ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- g) Sigortalı kıymetlerin çalınması halinde durumu öğrenir öğrenmez derhal zabıtaya bildirmek ve alacağı zaptı

sigortacıya ibraz etmek,

h) Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Madde 12-

a) Sigortalı, hasar vukuundaki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu ziya ve hasar miktarında bir artış olursa sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

b) Sigortalı, rizikonun tahakkukuna kasten sebebiyet verir veya ziya ve hasar miktarını kasten artırıcı fiillerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

Hasarın Tesbiti

Madde 13- Bu poliçe ile sigortalı kıymetlerde meydana gelen ziya ve hasarın miktarı taraflarca uyuşularak tesbit edilir. Taraflar uyuşamadıkları takdirde, ziya ve hasarın miktarı bu sahada mütehassis mühendisler veya teknisyenler arasından seçilecek ve hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere tesbit edilir:

a) İki taraf tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir.

Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren 7 gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel, bir üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tesbit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda anlaşamadıkları hadler dahilinde kalmak ve daha münhası olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir.

Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir. Hakem-bilirkişi raporlarının beher ünite için tesbit edilecek ziya ve hasar miktarlarından başka -hasan belli veya muhtemel sebebi- hasarlı kıymetlerin hasardan bir gün önceki gerçek değeri ile yenileme değerini, tamir veya başka hususlar için faydalanılabilecek enkazın durumunu ve değerini de ihtiva etmesi gereklidir.

b) Taraflardan herhangi biri diğer tarafca yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez, yahut taraf hakem-bilirkişileri üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişi veya üçüncü hakem-bilirkişi, taraflardan birinin talebi üzerine hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehassis şahıslar arasından seçilir.

c) Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişisinin -bu şahıs ister taraf hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun- sigortacının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d) Hakem-bilirkişiler, ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise, ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tesbit muamelesine kaldığı yerden devam edilir. Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmez. İhtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde, itiraz hakkı düşer.

e) Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nun ve diğer mevzuatın hükümleri ile de bağlı değildirler.

f) Ziya ve hasar miktarının tesbiti zımında mevcut sigortalı malın ve değerinin tesbitine yarıyacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar mahallinde incelemede bulunabilirler.

g) Hakem-bilirkişi veya hakem-bilirkişiler, yahut üçüncü hakem-bilirkişisinin ziya ve hasar miktarı hususunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar. Eğer ziya ve hasar miktarı taraflarca tesbit edilmemişse bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan sigortacıdan tazminat talep ve dava edilemez. Hakem-bilirkişi kararlarına ancak, karar, ilk bakışta anlaşılır, yani aşıkarak hakiki durumdan önemli bir şekilde farklı ise itiraz edebilir ve bunların iptali raporun tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

h) Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşamadıkça, alacak ancak hakem-bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zaman aşımı kesin raporun taraflara tebliği tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğer ki hakem-bilirkişilerin tayini ise T.T.K.'nin 1292 maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık müddet geçmiş olsun.

i) Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişisinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

j) Ziya ve hasar miktarının tesbiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve menfaat değeri altında sigorta, sorumluluğun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Tazminatın Hesabı

Madde 14- Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tesbit edilir:

Tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde:

a) Tazminat tutarı ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları, sökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olmak üzere hasara uğrayan ünite veya birimin hasardan hemen önceki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedel ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.

Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirim yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovtaj) bedeli tazminattan indirilir.

b) Sigortalı kıymetlerden birinin veya tamamının tam hasarı veya ziyayı halinde;

Tazminat tutarı, sigortalı kıymetlerin hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma payının ve kurtarılan değerlerin tenzili ve buna sökme masraflarının, var ise nakliye gümrük, vergi, resim, harç ve masrafları ve montaj masrafları ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir.

Yukarıda (a) fıkrasında belirtilen tamirat masrafları bu fıkroda yazılı olduğu üzere tesbit olunan tazminat tutarına muadil veya bundan fazla ise sigortalı kıymet tam hasara uğramış sayılır.

c) Her bir hasarda, poliçe ve eklerinde sigortalı kıymetlerin hizalarında, yazılı muafiyet, yukarıda (a) ve (b) bendine göre bulunacak tazminat tutarından indirilir.

d) Sigortacının sorumluluğu her halde sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde veya eklerinde hizalarında yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır.

e) Sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde yazılı sigorta bedeli bu kıymetlerin ne varlığına ne de değerine delil ve karine teşkil etmez. Bu bedel 4. maddeye göre hesaplanacak sigorta değerinden noksan olduğu takdirde tazminat tutarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki nisbete göre tesbit olunur.

f) Bu poliçe kapsamına giren herhangi bir hasar diğer bir sigorta poliçesi ile de temin edilmiş bulunuyorsa müşterek sigorta esasları uygulanır.

g) Muvakkat tamirat masrafları, nihai tamirat masraflarının bir kısmını teşkil etmedikçe sigortalı tarafından deruhte edilir.

h) Hasarla ilgili olarak herhangi bir ilave veya ilave mahiyetinde tadilat ve geliştirme masrafları bu poliçe kapsamına dahil değildir.

Tazminatın Ödenmesi

Madde 15- Sigortacı hasara uğramış sigortalı kıymeti veya bunların hasarlı parçalarını tamir ve ikame edebileceği gibi bunların bedelini nakden de ödeyebilir.

Sigortacı tazminat ödemelerini tamir ve ikame ile ilgili fatura ve dökümanları gördükten sonra yapacaktır.

Hırsızlık neticesi meydana gelen ziya ve hasarlarda;

Tazminat, hırsızlık iddiasının hakikate uygun olduğu hakkında kanaat istihsaline yarayan malumat ve vesaikin sigortacıya verilmesinden itibaren bir ay sonra vacibütte diye olur.

Şayet, hak sahibi veya sigorta ettiren hakkında polis veya adli makamlarca tahkikat açılmış ise, bu tahkikatın hitamına değin sigortacı tazminat tediyesini tehir edebilir.

Tazminatın ödenmesini müteakip çalınan sigortalı kıymetlerin tamamen veya kısmen ele geçirilmesi veya bunlar hakkında sigortalı tarafından bilgi edinilmesi halinde sigortalı keyfiyeti yazılı olarak sigortacıya derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortalı, ele geçirilen sigortalı kıymetler üzerindeki haklarını sigortacının talebi halinde ona devretmeye mecburdur. Ele geçirilen sigortalı kıymetler tam değerleriyle tazmin edilmiş bulunuyorsa sigortalı ya tazminatı iade etmek veya bunları sigortacının emrine amade kılmakla yükümlüdür. Sigortalı bu husustaki kararını, sigortacı tarafından yapılacak talep tarihinden itibaren iki hafta zarfında vermek mecburiyetindedir. Sigortalı, kararını bu müddet zarfında vermediği takdirde, seçme hakkı sigortacıya geçer.

Ele geçirilen sigortalı kıymetler değerlerinin bir kısmı ile tazmin edilmiş bulunuyorsa, sigortalı tazminatı iade etmek suretiyle bunları muhafaza edebilir.

Sigortacı tarafından yapılacak talep üzerine sigortalı, bu kıymetleri muhafaza etmek istediğini iki hafta zarfında bildirmezse, sigortalı kıymetler, sigortacı ile anlaşılarak açık arttırma yolu ile satılır ve satış bedelinden satış masrafları indirildikten sonra kalan kısmından, ödediği tazminat tutarına isabet eden miktar sigortacıya ait olur. Ele geçirilen sigortalı kıymetlerde çalınma dolayısıyla, bir kıymet eksilmesi vukua gelmişse sigortacı bundan doğan zararı tazminle yükümlüdür.

Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 16- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı ve sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur. Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir. Sigorta bedeli poliçede muhtelif birimler (ünite veya gruplar) itibarıyla ayrı ayrı gösterilmiş ve bu birimlerden (ünite veya gruplardan) biri veya birkaçı tam hasara uğramış ise bu birimlere (ünite veya gruplara) ilişkin sigorta teminatı, hasar tarihinde sona erer. Kısmi hasar halinde ise her birim (ünite veya grup) için tesbit edilmiş olan sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir. Sigorta bedelinin eksildiği hallerde hasar tarihinden itibaren gün esaslı üzerinden prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktara çıkartılabilir. Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir. Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir. Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Bırakma

Madde 17- Aksine sözleşme yoksa hasarlı mal sigortacıya bırakılmaz.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Vergi, Resim, Harç ve İdare Masrafları

Madde 18- Sigorta sözleşmesine bedeline veya primine ilişkin olarak kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmiş veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 19- Sigorta ettirenin veya sigortalının ihbar ve tebliğleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır. Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı surette yapılır. Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir. Hasar ihbarları veya tamire başlamaya ait ihbarların en seri yolla yapılması şarttır. İhbar yapılmadan tamirat işlemine başlanmayacaktır.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 20- Sigortacı, sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 21- Bu poliçeden doğan ihtilaflar sebebiyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta akdine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu veya hasarın vukua geldiği, sigorta şirketi tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerin ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemesidir.

Zaman Aşımı

Madde 22- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler 2 yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 23- Bu genel şartlara, varsa bunlara ilişkin klozlarla aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.

MAKİNA KIRILMASI SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı, bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli envanter cetvelinde sayıları, imalat yılları; nitelikleri ve değerleri yazılı makine ve tesisleri deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı iş yerinde temizleme, revizyon veya değiştirme esnasında veya dururken ani ve beklenmedik her türlü sebepten ve ezcümle:

- a) İşletme kazalarından,
- b) Modelin, imalatın, montajın, malzemenin, kalıbın, dökümün ve işçiliğin kusurlu olmasından,
- c) Yağlama kusurlarından,
- d) Elektrik enerjisinin doğrudan doğruya tesiri neticesi kısa devre, şerare, voltaj yükselmesi ile izolasyon hatası ve atmosferik elektrikiyetin dolaylı etkilerinden,
- e) Tıkanma, yabancı maddelerin girmesinden,
- f) Santrifüj kuvvetinden husule gelen parçalanmalardan,
- g) Buhar kazanlarında ve buhar kaplarında su noksanlığından,
- h) Su çekişmesi, ani olarak aşırı ısınma veya soğumadan,
- i) Kapalı kaplardaki alçak basınç dolayısıyla husule gelen ezilme, yırtılma, buruşma vs. deformasyonlardan,
- j) Fırtına ve kasırgadan, dondan veya çözülen buz parçalarının yürümesinden,
- k) İşletme personelinin veya üçüncü şahısların ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,
- l) İstisna edilmeyen diğer hallerden, husule gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat ve ikame masraflarını temin eder.

Matkap, makas, bıçak, testere, çelik veya madeni kalemler veya kesici alet ve edevat, matris ve kalıplar, haddehanelerdeki sıcak hadde valsleri, şablon, modeller, resim ruloları, öğütücü, kırıcı, karıştırıcılar, elek ve kalburlar, halat, zincir, transport bantları ve kayışları gibi değiştirilebilir parçalar ile belirli sürelerde değiştirilmesi veya yenilenmesi mutad olan kömür fırçası ve lamba gibi parçalar (elektriki izolasyon maddeleri ile izolasyon yağları dışında) temin edilemez.

Aksine Sözleşme Yoksa, Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 2- Aksine sözleşme yoksa aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

- a) Fiziki infilaklardan meydana gelen ziya ve hasarlar, fiziki infilaktan maksat, basınçlı kaplarda buhar, gaz veya sıvı halindeki gazın genişlemesi yüzünden ani olarak meydana gelen kuvvet tezahürü olup, buhar, gaz veya sıvı halindeki gazın kabın cidarını parçalayarak dışarıya çıkması ve böylelikle kabın iç basıncı ile dış basıncı arasında ani olarak bir denge kurulmasıdır,
- b) Makine veya tesisin temel ve kaidelerinde teminat kapsamına giren sebeplerden ötürü meydana gelen ziya ve hasarlar,
- c) Teminatın kapsamına giren sebeplerden ötürü meydana gelen ziya ve hasarların gerektirdiği; uçak dışında kalan seri vasıtalarla yapılan nakliye masrafları, fazla mesai ve tatil günleri ücret ve zamları,
- d) Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketlerinin ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar,
- e) 3 üncü maddenin (l) bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

f) Sigorta sözleşmesiyle teminat altına alınan rizikoların gerçekleşmesi sonucunda doğrudan veya dolaylı olarak meydana gelen her türlü çevre kirliliği sebebiyle oluşabilecek bütün zararlar.

Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

a) Harp, her türlü harp olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (harb ilan edilmiş olsun olmasın), iç harp, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar.

b) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden husule gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyoaktivite buluşmalarının ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu bütün ziya ve hasarlar (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "fission" olayını da kapsayacaktır).

c) Kamu otoritesi tarafından sigortalı kıymet üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle meydana gelen bütün ziya ve hasarlar,

d) Yangın veya yangın vukuu dolayısıyla yapılan söndürme, yıkma ve kurtarma ameliyelerinin ve yıldırımın doğrudan doğruya tesirlerinden,

e) Hangi sebepten husule gelirse gelsin her türlü kar kaybı ve mali mes'uliyetlerden,

f) Hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsten,

g) Toprak çökmesi veya kayması, çığ, volkan indifaları, deprem, sel ve su basması gibi tabii afetlerden,

h) Makinelerin normal işlemeden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma veya oksidasyondan, buhar kazanlarında kireçlenme ve çamurlanmadan işletmede doğrudan doğruya meydana gelen etkilerden, atmosferik vesair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan,

i) Kimyevi madde ve gazların ani oksidasyonu veya müşterek reaksiyonları neticesi vukua gelen infilaklarından, atmosferik elektrikiyet sebebiyle patlamaya mütemayil tozların infilakından,

j) Sigortalı iken hasarlanan ve bu hasar giderilmeden makinenin kullanılması neticesinden,

k) Sigortalının veya onun yerine kaim olan sorumlu kişinin kasdından ve ayrıca sözleşme varsa ağır kusurundan mütevellit maddi ziya ve hasarlar.

l) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

Sigorta Bedeli ve Ayarlanması

Madde 4- Bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüz'ünü teşkil eden ekli envanter cetvelinde vasıflan belirtilen makine ve tesisatın sigorta bedelleri, bu makine ve tesisatın (var ise nakliye, montaj, gümrük, resim, vergi, harç ve masraflar dahil) yeni ikame bedellerine eşit olacaktır. Hasar anında herhangi bir makinenin bu şekilde hesaplanacak yeni ikame bedeli sigorta bedelinden fazla bulunacak olursa, hasarın bu farka tekabül eden nisbettteki kısmını sigortalı deruhte edecektir.

Sigortalı makine ve tesislerin sigorta bedellerinin yeniye göre (ikame) kıymetlerinden fazla veya eksik olduğu hasardan önce tesbit edilecek olursa, ittila tarihinden itibaren bir ayarlama yapılır ve fazla veya eksik ödenmiş prim farkları iade veya tahsil edilir.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak, yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı bu sigortayı sigorta ettirenin rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere teklifname, poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 1 ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise tazminatı ödemez Cayma halinde sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı yoksa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 1 ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esası, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Süresinde kuİlanılmayan cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,

2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,

3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirim yapar.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra sigortalı malın teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yeri veya hali sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez,

ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1- Sözleşmeyi fesheder veya,

2- Prim farkını talep etmek suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını 8 gün içinde ödemediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 8 gün sonra öğleyin saat 12.00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esası, sigorta ettiren tarafından feshi halinde ise kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kuİlanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı malın teklifname, poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı malın yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait tazminat hakkı düşer; ihbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse alınan primle

alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır. Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir. Bu madde hükümleri sigortalıya da aynen uygulanır.

Mülkiyet Değişmesi

Madde 8- Sigortalı malın mülkiyetinde bir değişiklik olduğu takdirde, sigortanın hükmü devam eder ve sigortalının poliçeden doğan hak ve borçları yeni hak sahiplerine intikal eder. Bu takdirde sigorta ettiren ve sigortanın mevcudiyetini öğrenen yeni hak sahibi, devir keyfiyetini 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmez ise sigortacı sorumluluktan kurtulur.

Sigortacı değişikliği; yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sigortayı feshedebilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer. Poliçenin sigortacı tarafından feshi halinde, fesih ihbarı postaya veya notere, verildiği tarihten itibaren 8 gün sonra öğleyin saat 12.00'de yeni hak sahibi tarafından feshi halinde ise fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, sözleşmenin sigortacı tarafından feshi halinde gün esas, yeni hak sahibi tarafından feshi halinde ise kısa müddet esas üzerinden hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Sigortalı malın malikinin değişmesi anında mevcut prim borçlarından sigorta ettiren, fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi ile birlikte sorumludur.

Sigorta ettirenin ölümü halinde, bu sigortadan doğan bütün hak ve borçlar olduğu gibi yeni hak sahiplerine intikal eder.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 9-Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağına kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Sigortalının Poliçenin Yürürlüğü Esnasındaki Yükümlülükleri

Madde 10- Sigortalı, sigorta konusu makine ve tesislerin emniyeti ve korunması için, sigortalı değilmiş gibi, gerekli ihtimamı göstermekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigorta konusu makine ve tesisleri normal bakımlı ve işler halde bulundurmak için gerekli makul tedbirleri almaya, kabul olunan teknik ölçülerden aşırı yüklemeleri önlemeye, idari mercilerin mer'i nizam ve talimatlarına ve bilhassa bunlardan makine ve tesislerin çalıştırılmasına ve kontrolüne taalluk edenlere tamamiyle riayet etmeye mecburdur.

Sigortacı yetkili memurları vasıtasıyla gerektiğinde sigorta konusu makine ve tesisleri teftiş ve kontrole yetkili olup, sigortalı da bu kontrollara müsaade ve yardım etmekle yükümlüdür.

Hasar Vukuunda Sigortalının Yükümlülükleri

Madde 11- Sigortalı, hasar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a) Hasarın vukuunu öğrendiği tarihten itibaren en geç 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- b) Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,
- c) Hasarın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tayine, ziya ve hasar miktarıyla delilleri tesbite yararlı ve sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri (aslı veya kendisi tarafından tasdikli sureti veyahut fotokopisi) sigortacının talebi üzerine, gecikmeksizin vermek ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigortalı için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek: (Şu kadar ki ihbarı yapılmış cüz'i hasarların tamiriyle işletmenin faaliyetini idame noktasından zaruri ve esaslı tamirleri ayrıca tamir ihbarı yapılmak kaydıyla bundan müstesnadır. Ancak hasarın ihbarından itibaren 7 gün için sigortacı tetkikini yaptırmamışsa sigortalı her türlü tamirata yaptırmakta serbesttir),
- d) Ziya ve hasarın tahmini miktarını belirtir bir tazminat beyannamesini makul ve muhik bir süre içinde sigortacıya vermek,
- e) Zaruri haller dışında hasar konusu yer veya mallarda bir değişiklik yapmamak,
- f) Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı yer veya mallarda ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- g) Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Madde 12 -a) Sigortalı, hasar vukuundaki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu ziya ve hasar miktarından bir artış olursa sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

b) Sigortalı, rizikonun tahakkukuna kasden sebebiyet verir veya ziya ve hasar miktarını kasden artırıcı fiillerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

Hasarın Tespiti

Madde 13- Bu poliçe ile sigortalı kıymetlerde meydana gelen ziya ve hasarın miktarı taraflarca uyusharak tesbit edilir. Taraflar uyushamadıkları takdirde, ziya ve hasarın miktarı mütehasis mühendisler veya teknisyenler arasından seçilecek hakem-bilirkişi diye adlandırılan bilirkişiler tarafından, aşağıdaki hükümlere tabi olmak üzere tesbit edilir:

a) İki taraf tek hakem-bilirkişi seçirmine anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini tayin eder ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraf hakem-bilirkişileri tayinlerinden itibaren 7 gün içerisinde ve incelemeye geçmeden evvel bir üçüncü tarafsız hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla tesbit ederler. Üçüncü hakem-bilirkişi ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler dahilinde kalmak ve buna münhasır olmak kaydıyla karar vermeye yetkilidir.

Üçüncü hakem-bilirkişi kararını müstakil bir rapor halinde verebileceği gibi, diğer hakem-bilirkişilerle bir rapor halinde de verebilir. Hakem-bilirkişi raporları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Hakem-bilirkişi raporlarının beher ünite için tesbit edilecek ziya ve hasar miktarlarından başka -hasarın belli veya muhtemel sebebinin- hasarlı kıymetlerin hasardan bir gün önceki gerçek değeri ile yenileme değerini, tamir veya başka hususlar için faydalanılabilecek enkazın ağırlığını ve değerini de ihtiva etmesi gereklidir.

b) Taraflardan herhangi biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içerisinde hakem-bilirkişisini tayin etmez yahut taraf hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişisinin seçimi hususunda 7 gün içerisinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişi veya üçüncü hakem-bilirkişi taraflardan birinin talebi üzerine hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme başkanı tarafından tarafsız ve mütehasis şahıslar arasından seçilir.

c) Her iki taraf üçüncü hakem-bilirkişisinin (bu şahıs ister taraf hakem-bilirkişilerince, ister yetkili mahkeme başkanı tarafından seçilecek olsun) sigortacının veya sigortalının ikamet ettiği veya hasarın meydana geldiği mahal dışından seçilmesini isteme hakkını haizdirler ve bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

d) Hakem-bilirkişiler ölür, vazifeden çekilir veya reddedilir ise ayrılan hakem-bilirkişi yerine yenisi aynı usule göre seçilir ve tesbit muamelesine kaldığı yerden devam edilir. Sigortalının ölümü, tayin edilmiş bulunan hakem-bilirkişinin vazifesini sona erdirmez.

İhtisas yokluğu sebebiyle hakem-bilirkişilere yapılacak itiraz, bu şahısların öğrendiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde yapılmadığı takdirde itiraz hakkı düşer.

e) Hakem-bilirkişiler incelemelerinde tamamen serbesttirler. H.U.M.K.'nun ve diğer mevzuat hükümleri ile de bağlı değildirlir.

f) Ziya ve hasar miktarının tesbiti zımında hakem-bilirkişiler gerekli göreceklri deliller ile hasar zamanında mevcut sigortalı malın ve değerinin tesbitine yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar mahallinde incelemede bulunabilirler.

g) Hakem-bilirkişi veya kişileri, yahut üçüncü hakem-bilirkişinin ziya ve hasar miktarı hususunda verecekleri kararlar kesindir, tarafları bağlar. Bir hakem-bilirkişi kararına dayanmadan sigortacıdan tazminat talep ve dava edilemez. Hakem-bilirkişi kararlarına ancak karar ilk bakışta anlaşılır, yani aşikar olarak hakiki durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali raporun tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde, hasar mahallindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

h) Taraflar tazminat miktarı hususunda anlaşamadıkça alacak ancak hakem- bilirkişi kararı ile muaccel olur ve zaman aşımı kesin raporun taraflara tebliği tarihinden evvel işlemeye başlamaz. Meğerki, hakem-bilirkişileri tayini ile T.T.K.'nun 1292. maddesindeki ihbar müddeti arasında 2 yıllık müddet geçmiş olsun.

i) Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

j) Ziya ve hasar miktarının tesbiti, teminat verilen rizikolar, sigorta bedeli, sigorta değeri, aşkın ve menfaat değeri altında sigorta sorumluluğunun başlangıcı, hak düşürücü ve hak azaltıcı sebepler hususunda bu poliçede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartlara ve bunların ileri sürülmesine tesir etmez.

Tazminatın Hesabı

Madde 14- Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tesbit edilir:

a) Tamiri kabil hasar ve ziya (kısmi hasar) halinde:

Tazminat tutarı -ikame olunan yedek parçaların yeni bedelleri, mahallinde cari iş saatleri tarifesine göre işçilik masrafları var ise normal nakliye masrafları (uçak hariç) çökme ve montaj masrafları, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil olarak makine veya tesislerin hasardan hemen evvelki hal ve şartlarına getirilmesi için gerekli bedelden ibarettir. Tamirat dolayısıyla eski parça yerine yeni parça konulması sebebiyle tazminattan indirme yapılmaz. Tekrar faydalanılması mümkün olan parçaların (sovdajın) bedeli tazminattan indirilir.

b) Poliçede gösterilen makine ve tesisattan birinin veya tamamının tam hasarı ve ziyayı halinde:

Tazminat tutarı, makine ve tesisatın hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma payının ve kurtarılan değerlerin tenzili ve buna sökme masraflarının, nakliye, gümrük resmi, vergi, harç ve masrafları ve montaj masraflarının ve bu hususta sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise, 2'nci maddenin (b) ve (c) fıkralarında yazılı unsurların ilavesi kaydıyla bulunacak bedelden ibarettir. Yukarıdaki (a) fıkrasında belirtilen tamirat masrafları bu fıkrada yazılı olduğu üzere tesbit olunan tazminat tutarına muadil veya bundan fazla ise makine ve tesis tam hasara uğramış sayılır.

c) Poliçede her makine veya tesisat için gösterilmiş olan asgari muafiyet miktarından aşağı olmamak kaydıyla, aksine sözleşme yok ise, her hasarın %20'si sigortalının uhdesinde kalır.

d) Sigortacının sorumluluğu her halde sigortalı her makine ve tesise ait poliçede yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır.

e) Sigorta bedeli hasar anında sigortalı şeylerin ne varlığına ne de değerine delil ve karine teşkil etmez. Bu bedel 4'ncü maddeye göre hesaplanacak sigorta değerinden noksan olduğu takdirde tazminat tutarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki nisbete göre tesbit olunur.

f) Bu poliçe kapsamına giren herhangi bir hasar diğer bir sigorta poliçesi ile de temin edilmiş bulunuyorsa müşterek sigorta esasları uygulanır.

g) Muvakkat tamirlerin masrafları, nihai tamirat masraflarının bir kısmını teşkil etmedikçe sigortalı tarafından deruhte edilir.

Tazminatın Ödenmesi

Madde 15- Sigortacı herhangi bir hasarlı makine ve tesisi veya bunların hasarlı parçalarını tamir veya ikame edebileceği gibi zararları nakden de ödeyebilir.

Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 16- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedeli poliçede muhtelif birimler (ünite veya gruplar) itibariyle ayrı ayrı gösterilmiş ve bu birimlerden (ünite veya gruplardan) biri veya birkaçı tam hasara uğramış ise bu birimlere (ünite veya gruplara) ilişkin sigorta teminatı, hasar tarihinde sona erer. Kısmi hasar halinde ise her birim (ünite veya grup) için tespit edilmiş olan sigorta bedeli hasar tarihinden itibaren ödenen tazminat miktarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde hasar tarihinden itibaren gün esası üzerinden prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktara çıkartılabilir.

Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Sigortacı, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

(Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

Bırakma

Madde 17- Aksine sözleşme yoksa hasarlı mal sigortacıya bırakılmaz.

Çeşitli Hükümler

Vergi, Resim, Harç ve İdare Masrafları

Madde 18- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak halen mevcut ve ilerde konulabilecek vergi, resim veya harçlarla sigorta sözleşmesinde gösterilen idare masrafı sigorta ettirene aittir.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 19- Sigorta ettirenin veya sigortalının ihbar ve tebliğleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir. Hasarın vukuuna ve tamire başlamaya ait ihbarın önceden mutlaka telgrafla yapılması şarttır.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 20- Sigortacı, sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 21- Bu poliçeden doğan ihtilaflar sebebiyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta akdine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu veya hasarın vukua geldiği, sigorta şirketi tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerin ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemesidir.

Zaman Aşımı

Madde 22- Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler 2 yılda zaman aşımına uğrar.

Özel Şartlar

Madde 23- Bu Genel Şartlara, varsa bunlara ilişkin klozlara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.